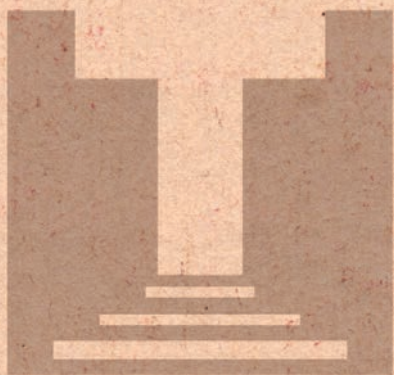

VATAN PARTİSİ TÜZÜK VE PROGRAMI

vatan partisi yayınları

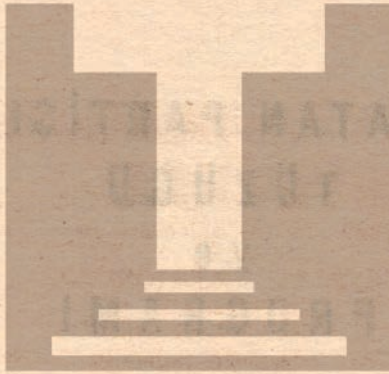

TÜSTAV

TÜSTAV
ARŞİVİ
Umur Coşkun
Bağışı

**VATAN PARTİSİ
TÜZÜĞÜ
ve
PROGRAMI**

TÜSTAV

TÜSTAV

VATAN PARTİSİ
GENEL MERKEZİ
Aksaray Cad. Girişken Palas
No: 30/5 LÄLELİ/İST.

Dizgi - Baskı : Murat Matbaacılık Koll. Şti.

Tel. : 27 45 71

Basım tarihi : Haziran 1978

Vatan Partisi Tüzük Programı'nın bu baskısına partimizin kurucusu ve önderi Dr. Hikmet KIVILCIMLI'nın 1-4-1971'de yazdığı İŞÇİ SINIFI PARTİSİNE GİRİŞ başlıklı yazıyı koymayı uygun gördük.

HAZİRAN 1978

İŞÇİ SINIFI PARTİSİ'NE GİRİŞ

Vatan Partisi Tüzük ve Programı'nın ikinci baskısı yapıyor. Niçin? Bunun bir çok anlamları var.

1 — CHP. TEKPARTİ DİKTATÖRLÜĞÜ

Vatan Partisi hangi dönemde doğdu?

Tekparti CHP. ortasından çatlamıştı. Türkiye'nin yüzde-yüz yerli malı olan Antika ve Modern Parababaları kendilerini yeterince palazlanmış buldukları için, artık CHP. «Vesayetinden» (sağdıçlığından) kurtulmak istemişlerdi. Tekparti'nin «Ebedî Şef» i Atatürk, altın yıldızlı bir çerçeve içinde «İsâ Ruhullah» gibi duvara asılabilirdi. O çerçevenin içinden fırlayıp CHP'nin başına geçemezdi. Fizikçe (bedence) ölmüştü. Ruhca mumyalaştırılıp, Anıt - Kabir Ehamı içinde ebediyen susturulabilirdi.

CHP'nin «Değişmez Şef» i İsmet İnönü Paşa'nın da: «değişmez» liği sözle kaldırılmıştı. Ama, Devletçi Kapıkulu gö-

nüllüleri kalabalığı ile kadrolaşmış, çerçevenilmiş CHP. ayakta kaldıkça, onun için her istenilen manevra kolay olmuyordu. Ayrıca CHP'nin 20 yıllık «Demokratik Zortlamaları» ve «Devrim Zortlamaları» onu halk yığınları içinde tutundurulmaktan çıkarmıştı.

En iyi dileklerle uygulanan «İlköğretim Seferberliği» bile: Okul masrafına katılmak için tek ineğini satmıyan dul kadını jandarma sopası altında falakaya yatırmak sonucunu vermişti. Hele toprak ürünlerini gözetleyip ele geçirmek için girişilen «Subaşı» ağaları, uygulanamasa bile, halkı deşetlere boğmak için Parababaları eline verilmiş en büyük CHP. düşmanlığı silâhı idi.

2 — DP. ÇOKPARTİ «DEMOKRASİSİ»

Böylesine zıpkınlarla kanatılmış Halk yığınlarına: «Kaç ben kurtarayım!» diyen Parababalarının «Demokrat Parti» si, bezgin insanlarımızca gökten inmiş «Demirkır At» gibi kucak açılarak karşılandı. Modern Parababalarımızın (Finans - Kapitalin) elebaşısı C. Bayar Cumhurbaşkanı, Antika Parababalarımızın (Tefeci-Bezirgânlığın) tipik «bataklı çiftlik ağası» A. Menderes Başbakan oldu. Bu iki en gerici sınıf demagogları İktidara gelmek için herşeyi «mübah» bildiler. Hatta zamanın en ilerici görünen Sosyalistleri ile bile perde ardından «işbirliği» yapma hünerlerini gösterdiler. Öylesine ki, en köktenci Sosyalist Parti Genel Sekreterleri:

— «Artık geçti! Bir daha, ne hadlerine? Kılıma doku namazlar!» mâcununu, Hasan Sabbâh'ın haşışli iksiri gibi bol bol yutuyor ve «müritlere» yutturuyorlardı.

Bu sarhoşluğun ayılışı yaman oldu. Cumhuriyet Tarihinde, her türlü «Sünuf'ü Devlet» sağdıçlığından yakayı kurtaran Antika ve Modern Parababalarımız, tereyağdan kıl çekerce-

sine kolayca iktidara çıkar çıkmaz şaşkına döndüler. CHP tepesindeki «Devlet Sınıfları»nın sağdıçlığı yerine, Uluslararası Parababalığının (Enternasyonal Finans - Kapitalin) yüzde yüz «vesayeti» (uyduluğu) altına girmedikçe ayakta duramayacaklarını anladılar. O zaman, Parababalığının kutsal mihrabında bir «Günah Tekesi» bulup kesmek gerekti. En uygunu kim olabilirdi? İktidarın o denli çürük armut gibi ağzlarına düşebileceğini rüyalarında görmedikleri, ilk Çiftparti, Çokparti ve «Demirkırat» balayı günlerinde flört yaptıkları Sosyalistlerden iyi kurban bulunamazdı.

3 — SOSYALİST SÜREK AVI

Yerli Parababalarımızın Demirkırat iktidarı, hem yeni efendileri yabancı Parababalarına ne kertede sâdik kul olduklarını saptamak için, hem eski düşmanları kandırılmış Halk yığınlarına ve özellikle Türkiye İşçi Sınıfına gözdağı vermek için, geniş bir sosyalist sürekaına çıktılar. Uzun ve inceden inceye gizli hazırlıklardan ve provokasyonlardan sonra ansızın gece baskınları yaptılar. Kanunlara dayanan: (Doktor Şefik Hüsnü adına bağlı) Emekçi Sosyalist ve (Avukat Esad Âdil adına bağlı) Türkiye Sosyalist Partileri ile ne kadar kurulu bağımsız İşçi Sendikaları varsa, hepsi çoktan kapatılmıştı. Şimdi Sosyalizmin son kılıç artıkları yakalanıp Kanunsuzluk suçu ile zındana atıldı.

Böylece yerli-yabancı Parababaları, Türkiye'de Sosyalizmin son erine dek «kökünü kazınmış» olmakla övünüyor ve keyifle el sıkıyorlardı. Avukat Orhan Arsal adına bağlı olan küçücük bir siyasi örgüt, adını «Demokrat İşçi Partisi» yerine «İşçi Partisi» ne çevirmekten ve kızılan «Sarı Sendikalar»daki militanlarını Polis baskısına karşı protesto makamında istifa ettirmekten daha etkin iş yapamaz durumda kalmıştı. Kimi sabahlara dek süren bitmez tükenmez demecli tartışma-

lar ve çekişmeler, İşçi Partisi Genel Başkanını, bıkkınlıktan çekilmek için «Mühürü teslim edecek adam bulamaz» kötümserliğe düşürmüştü.

4 — VATAN PARTİSİ BAYRAĞI

İşte, *Vatan Partisi* o panik karanlıkları içinde her ne olursa olsun *İşçi Sınıfı* hak ve varlığının, yaşama savaşının bayrağını yere düşürmemek için kurulmuştu. Daha kurulduğu gün, bunca yıl sosyalizm savaşçılığında öldürülmüş kimselerin teröre (zilgıda) meydan okuma gibi gelen bu cüretleri iki satırlık *ihbar* biçiminde İçişleri Bakanlığına duyurulmuştu. O «*ihbar*» dışında bütün «*Hür Basın*» ı ölüm susuşu kaplamıştı. İçişleri Bakanlığı da bütün açık ve gizli provokasyon servisleriyle Adliye avandanlığını *Vatan Partisi* üzerinde sıkı sıkıya odaklaştırmıştı.

Vatan Partisi savaşı : Şu veya bu iç nedenlerle açılmış geldikten hür boşalış değil, bütün tıkanık bentlerin üstünden atılış oldu. Parababalarının geçici hoşgörü sosyetesinden yararlanmadığı için, en nankör «*Susuş Kumkuması*» sağı solu kaplamıştı. Ömrü hep zilgit ve susuş kumkuması ortamında geçenler için «İşçi sınıfı cephesinde yeni bir şey» yok idi. Görev var idi. Görev: 35 yıllık deneyler açısmadan, Türkiye'de 1954 yılının, diyelim, 27 Mayıs gecesi İşçi Sınıfı İktidara gelse, 28 Mayıs sabahı, Türk Milletine hangi tekliflerle nasıl bir uygulama sunacağını çok kısa ve çok açık anlaşılır dille belirtmekti. Bu plânda 35 yıllık deneylerin *Bilimcil Sosyalizm* düşünce ve davranış prensiplerine dayandığı kimsece tartışılmazdı ve tartışıldığını da bilmiyoruz.

5 — «SOSYALİZM» KAKACILARI

Kimi yobazcıklar «*Vatan*» sözcüğü ile şok geçirmişler. Uğradıkları şokun siyasi «erken bunaklık»larına bir ilâç (şok

terapi) olmasını dilemekle yetindik. Kimi «Sosyalizm» esnafı, 30-40 sayfayı geçmeyen Tüzük-Programda «Sosyalizm» sözcüğünün bir kez bile geçmediğine yakındılar. Vatan Partisi'nin Yenicâmi seyyar satıcıları tablalarında satılır halis muhlis «Avrupa Malı» ithalât incikboncuğu için sergileme dükkânı olmadığını kavramayanlara ne söylenebilirdi?

«Eleştiri» lâfı o zaman icat edilmemişti. Fâre deliği mızıldanmaları arasında komiklik yarışını hangisi kazandı? Araştırmadık. Program dediğinin : Madde 1, Madde 2, Madde 3, 4, 5 ve ilh. olarak baştan sona dek birbirini kovalıyan sıra numaraları ile yazılabileceğini, Vatan Partisi Programı'nın ise öyle rakamlanmadığı için «dünyada görülmedik» bir «acıyiplik» ile insanı dehşete düşürdüğünü, «böyle programın olmayacağını» söyliyene bile rastladık. İşçi Sınıfı Partisinin «Numara yapmak» olmadığını anlatmakla uğraşmadık. Ve bütün sıçanları kakalarıyla başbaşa bıraktık.

6 — V. P. NİN ÖNGÖRDÜĞÜ «BİR GECE»

Şimdi o kakaların meraklıları ve karasevdalıları türedi. İstedikleri kadarını koklayıp yalıya dursunlar. Sıçanların miyde ve beyin sağlığını biz düşünecek değiliz. Vatan Partisi'nin doğuşundan 6 yıl sonra, bir 27 Mayıs gecesi iktidara gelenler, 28 Mayıs sabahı ne yapacaklarını bilemediler. Üniversite müzesinin Avrupa ithalât malı eczahanesinden *Farmasötik* (ilâçcıl) iktidar reçeteleri istediler. *Farmasonik* «Adem'i İktidar» haplarından başka bir şey bulamadılar. O yaldızlı hapları yuta, yuttura, Antika ve Modern Parababalarına daha büyük vurgun mutlulukları sağlamış duruma düştüler.

Neden? Çünkü «Türkiye İşçi Sınıfının Sosyal Varlığı» 25 yıl önce yazıldığı halde, gözlerine çarpmamıştı. «Köy» leri-nin ötesini göremiyorlardı. İşçi Sınıfı Partisinin *Minima Prog-*

ramı olan Vatan Partisi Programını ise, en çok «Keskin Solcular» hasıraltı etmek uğruna ellerinden geleni yapıyorlardı. Parababaları ile Keskin Solcuların bu değme «işbirlikçiliği» hangi «sosyalizm» sebzelerini buram buram püskürttü? Hiç değilse 1971 yılı başında, hepsi en kör göze batarca ortaya çıktı.

Yalnız bir şey unutuluyor. Bir gece İşçi Sınıfı iktidara gelse, ertesi sabah Türk Milletine hemen sunabileceği uygulama olarak Vatan Partisi'nin Tüzük ve Programı her zamankinden daha kaçınılmaz aktüelliğini (günün konusu oluşunu) koruyor. Hiç değilse 27 Mayıs'tan beri ardarda birbirini kovalayan olaylar öyle bir Tüzük ve Program'ın Türkiye için peynir-ekmek kadar gerekli olduğunu suyun yüzüne çıkardı. O ilk biçimi ile Vatan Partisi Tüzüğü ve Programı, bugün de iş yapmak isteyen için hiç kafa çatlatmayan ve işi karıştırmayan pratik direktifli plân özetidir.

7 — TÜZÜK ŞEMASI

Tüzük 7 sayfa içinde her biri 4 er bentlik 13 maddeye sığdırılmıştır. Bu 7 sayfadan 1 sayfası Programın özetini sentezleştiren 2. AMAÇ (Gaye) maddesidir. 2 sayfası, 4 er bağlantılı 4 madde ile Parti UYE'liğinin ana çizgilerini göze batırır. Bu üç sayfa, her militanın bir günde ezberliyeceği ve bir daha unutamıyacağı denli kısa, açık, kesin ÖRGÜT ANA-PRENSİPLERİ'ni derler.

Bu Ana - Prensipleri kavrayan ve zekice uyguluyabilen her İşçi - Köylü yurttaş, gözüne hiç bir İşveren ve Aydın gezezeleliğinin kül atamıyacağı yalın kılınç Partili olabilir. Geri kalan 9 - 10 Tüzük Maddesi : İşveren kural ve formalitelerinin (biçimlemelerinin) kör kuyusu içinde çarpılmadan yönelişi sağlamakla kalır. O yönelişte hiç bir işsiz avukatın, İşçilerle Köy-

lülere bunaltacak *Hukuk Kırkanbarı*'na çanak tutulmaz. Canlı Parti ORGAN'larının düşünce ve davranış girişimlerine kısıya *dinamizm* sağlanır.

Tüzük budur.

8 — PROGRAM ŞEMASI

Program'a gelince, o, aydın ukalalığını daha az kahrinden öldürücü değildir. Doğrusu, Vatan Partisi *Tüzük* ve Programını : ya dükkâncı «*Susuş Kumkuması*» içinde «*yok etmek*», yahut «*Bilgincil*» kuyruk kıvırtmalarıyla «*kemirmek*» işgüdülerinin içyüzü, hep o «*aydın ukalâlığını kahrinden öldürücü*» basitlikte ve somlukta oluşa gelir dayanır.

Ne demek yâni? Öyle önüne gelen *çarıklı köylü*, yahut *yamalı işçi* bir bakışta *Tüzüğü* de, Programı da anlasın... Hele, Allah koruya! Kimseye sormadan kendi başına uygulamaya kalkışsın... Uzmanlık öldü mü? Aydınlık gömüldü mü? Yok. Bu basbayağı bir «*Kıyamet âlâmeti...*» Koskoca Siyaset Partisinde de söz ve iş bu denli «*ayağa düşürülür*» mü ya?

Bütün Büyük Parababalarının veya Küçük Burjuvaların ve de Irili Ufaklı «*Sosyalist*» beğciklerin Vatan Partisi *Tüzük* ve Programı önünde *Aşağılık Komplekslerini* skandal, rezilet kertesine çıkarışlarını anlıyoruz. Bindikleri her dalı kestikçe tepetaklak tekerlenip düştüklerini bile ayırdedemeyecek beyinsiz işgüzarlıklarından küçüle kütleşe çamura dek cüceleşmelerini anlıyoruz.

Vatan Partisi *Tüzüğü* ve Programı onları nasıl kurtarsın? Onların batağına mandalar güç girer. V. P. *Tüzük* ve Programı ise : «*Başta İşçi Sınıfımız gelmek üzere câhil, âlim, köylü, şehirli... Bütün değer yaratan iyi dilekli yurttaşlar*» için çabaları derleme ve geliştirme *manivelâsî*'dir. Gerçekten *De-*

mokratik Kurtuluş mu isteniyor? *Şehirde ve Köyde* : İşsizliği ve Derebeği kalıntılarını kaldırmak birinci iş, baskıcı ve pahalı kâğıtçıl (bürokratik) ve askercil (militarist) devleti Ucuz-Hür (özgür) Devlet kılmak ikinci iştir. Programın ana işleyişi bu prensiplerden yola çıkar. Onun için 2 som bölüme ayrılır:

- 1 — HURRIYET (Özgürlük),
- 2 — İKTİSADİYAT(Ekonomi)...

Her bölüm ve altbölüm için önce kısa bir *Gerekçe* konulur. Sonra o *Gerekçe* açısından Partinin *en az yapabilecekleri* birbirine organik bağlarıyla bağlı olarak açıklanır.

9 — ÖZGÜRLÜK (HÜRRİYET) ÖZETİ

«Özgürlük» (HURRIYET) bir küçükburjuva mistisizmi değildir. *Halka İnanç ve Züğürede bolluk* anlamını taşır. Anayasa'nın 6 ilkesini *Halk eliyle* uygular. Hâlâ 1919 modeli «Bağımsızlık» tekerlemesiyle Mustafa Kemal'in gerisine düşmez. «Hürriyet» içinde, yalnız dışa karşı İstiklâl (Bağımsızlık) yoktur. Asıl içeride Özgürlük olmazsa, yabancı Parababalarına karşı «bağımsızlık» çalımlarının temelsiz palyaçoluk olduğu belirtilir. *Güçlülük ve Mutluluk* ötesinde «Özgürlük» palavrasının, Parababaları oyununda satılmış Küçükburjuva «Cazgırlık» indan başka bir şey olmadığı açıklanır.

Bu açık, keskin anlayış ışığında: Özgürlüğün *Hedefi* (fakirliği giderme), *Ruhu* (oy davarlığını kaldırma), *İnsanı* (tepeden tırnağa örgütlenme), *Müeyyidesi* (Halkın adaleti), *Beşiği* (Halkın kültürü), *Kontrolü* (Prensip basın - yayını), *Uygulaması* (Sağlıklı hoşgörülük), *Gücü* (Halkın ordusu), *Senbolü* (Vicdana karışmayış), *Dünyası* (Ağır sanayi pusulası), *Rakamı* (namuslu sosyal İstatistik) teker teker elle tutulur, en ufak ikiyüzlülüğe pay vermez som teklifler biçiminde 8 sayfaya sığdırılır.

10 — EKONOMİ (İKTİSADİYAT) ÖZETİ

21 sayfa (Tüzük ve Programı'nın yarısından fazlası, Programın 3 te 2 si) EKONOMİ (İktisadiyat) temeline ayrılmıştır. Orada «Sosyalizm» kalemeferdisinin Madde «numaraları» yapılmaz. İŞSİZLİK tezi ile PAHALILIK antitezinde (4 sayfa) şu 3 can alacak konu birbirini bütünliyerek sentezleştirilir : 1 — SANAYİLEŞME (5 sayfa); 2 — İŞÇİ Problemi (4 sayfa); 3 — KÖYLÜ Problemi (8 sayfa)...

«Bilgin» pozuna bayılan bir CIA'cı Cici Sosyalizm kıluyrukluluğu (Proleter (!) Aydınlık) V. P. Programını sözde «Eleştirir» ken, bilmiyeni aldatmak için, köylülüğe pek az yer verildiği yalanını utanmadan kıvırtmıştı. Yayınıyoruz. KÖYLÜLÜK : Programda İşçi probleminin 2 katı yer tutmuştur. Ancak bu yer, elbet İşsizlik - Pahallılık - Sanayileşme - İşçi problemleriyle içli dışlı ve eşit ölçüde konulmuştur. Sahtekârlıklarından kızarırlar mı dersiniz Oligarşi veletleri?

V. P. Programının EKONOMİ bölümü, öylesine özettir ki, burada onun ayrıca özetini vermek güç olur.

İŞSİZLİK'e, ülke çapında Kutsal Savaş açılır. İşsiz e : Ses - İmdat - Tazminat - İş sağlanır. PAHALILIK, Toplumun : Gelir - Fiyat - İrat - Devlet gibi her katında, işçi ve memurdan evkadınma dek, çocuk çocuk bütün yurttaşların örgütlenmiş girişim ve denetimi altında hemen ve kesin çözüme bağlanır.

SANAYİLEŞME : Pahallılığı ve İşsizliği Batıcılığı 4 yılda yokedicı Kutsal Kurtuluş Savaşı'dır. Yerli - Yabancı ayıklanmış Sermaye, Bilinçli Dış ve İç Ticaret, Üretmen memurlu Ucuz Devlet, halk örgütlerinin emrinde millileştirilmiş plânlı Büyük Sanayi tek kurtuluş yoludur.

11 — İŞÇİ - KÖYLÜ ÖZETİ

İŞÇİ sınıfımız, nüfusumuzun 20 katı çabuklukla büyüyor. Milli değeri verim'lendiren, makine'leşmeyi yaratan canlılık onun direnişinden geliyor. Böyle bir sosyal güç : (Sendikalar + İşçi Mümessillikleri Birlikleri + İşçi Müfettişlikleri + Yıllık Büyük İşçi Kongreleri) ile, yalnız : (İşçi Sigortaları + Kollektif İş Andlaşmaları + İşsizlik Sigortası + İş Kanunu) üzerinde değil, bütünüyle : (Ekonomi + Politika + Kanunlar + Uluslararası Mevzuat) üzerinde de gerçekten söz ve girişim sahibi olmalı, (Haftada 5 gün en çok 40 saat iş + Oynak merdivenli 2 kat ve gece tazminatlı gündelik + Kısıtsız Grev + en modern Sağlık - Analık - Çocukluk şartları) ve ilh. sağlamalıdır.

KÖYLÜLÜK : 20 kat verimli olabilir. 1000 traktörle yalnız Ziraat Kombinaları : tüm Büyük ve Orta arazi sahipleri kadar buğday üretti ve tarım alanınının 10'da 1'ine yardım etti. Yeter ki Parababaları köyü kuduzca dalamasın. Köylünün ve dolayısı ile Türkiye'nin Kurtuluşu için, en azından 10 maddelik DEMOKRASİ, 5 maddelik ÖRGÜT, 7 maddelik TOPRAK, 7 maddelik TEKNİK gerekler köye girmeli ve gelişmelidir. Yoksa, sağlı sollu «Toprak Reformu» tekerlemesi, adam aldatmaktan başka hiç bir işe yaramaz.

V.P. Programının Köylü Problemine sunduğu 30 maddelik som çözümler 3 er ayrımlı 3 bölümde derlenebilir: 1 — Demokrasi, 2 — Toprak, 3 — Örgüt...

12 — KÖYE DEMOKRASİ ÖZETİ

1 — DEMOKRASİ bölümü birbiriyle kenetlenmiş 3 ayrımda toplanabilir.

A) Ekonomik Demokrasi : 1 — Tefeciyi kaldıran Kredi sistemi.

2 — *Bezirgânı* kaldıran *Fi-yat* sistemi.

3 — *Borçları* kaldıran *Yar-dım* sistemi.

B) *Yönetimcil Demokrasi* : 1 — *Jandarma* dayacağı kalk-malı.

2 — *Memur* rüşveti kalk-malı.

3 — *Müdür* müdahaleleri kalkmalı.

C) *Teknik Demokrasi* : 1 — *Karakol* : Köy heyeti-nin emrine girmeli.

2 — *Elektrik, Telefon ve PTT* : Köyleri ve şehir-leri geceli gündüzlü bağlamalı.

3 — *Okul* : (İşçi + Köylü + Öğretmen) örgütle-ri emrinde işlemeli.

Demokrasi'nin bu en ilk 3 prensibi yüzde yüz gelişme-dikçe *Toprak* havada kalır.

13 — KÖYLÜYE TOPRAK ÖZETİ

II — *TOPRAK bölümü* birbiriyle kenetlenmiş 3 *ayrım*da top-lanabilir.

A) *Toprak Uleştirimi* : 1 — *Devletten*: En geç 6 ayda 50 şer dönüm (7 milyon ton ürün).

2 — *Özelden*: En geç 1 yıl-da 25 er dönüm (10 milyon ton ürün).

- 3 — *Gaspedilmiş* (Miri-Vakıf-Metrûke - Mevat) yerler.
- B) *Toprak Tekniği* : 1 — *Makine - Enerji*: Parababalarından *ikinci* tekeline.
- 2 — *Toprak - Hayvan-Bitki*: Üniversite - Enstitü - İstasyon *bilimi* tekeline.
- 3 — *Tarımcıl Endüstri*: Üretim seferberliği *plânı* tekeline.
- C) *Toprak Düzeni* : 1 — *Sınır - Su*: Çizileri 500 yıllık *kadastro*'ya bırakılmaz.
- 2 — *Otlak - Baltalık*: Her köye kardeşçe ayarlanır.
- 3 — *Orman (1/4 köy)*: Cumhurbaşkanından erine dek seferberlikle yetiştirilir.

Toprak probleminin bu en ilk 3 prensibi yüzde yüz uygulanmadıkça *Demokrasi* havada kalır.

Ama, gerek *Demokrasi*, gerek *Toprak* problemlerini kim uygulayacak? «Partilerüstü *Palavramantarizm*» mi? Öylesi, ölü gözünden yaş ummaktan çok daha korkunç bir alay olur halkımızla. Herkesten önce her şey: *Örgütlü Üretmen* ve *Üretimci Örgüt* tekeliyle gerçekleşebilir.

14 — KÖYDE DEMOKRASİ - TOPRAK ÖRGÜTÜ

III — ÖRGÜT bölümü birbiriyle kenetlenmiş 3 ayrımda toplanabilir.

- A) Sınıf Örgütleri :
- 1 — Tarım İşçileri Sendikaları ve Birlikleri.
 - 2 — Topraksız-Züğürt Köylü Örgüt ve Birlikleri.
 - 3 — Üretim - Kredi - Tüketim çalışan köylü Kooperatifleri ve ülke ölçüsünde birlikleri.

Köy ekonomi politikasında *Toprağa* da, *Tekniğe* de, *Düzene* de Ekonomik, Yönetimcil, Teknik *Demokrasi*'ye de birinci kerte de bu örgütlü köy insanları, başbaşa verdikleri örgütlü işçi sınıfı ile kaynaşarak sahip çıkacaklardır. Bu örgütlü İşçilerle köylülerin emrinde, köyle şehir arasındaki uçurumu kapatacak öteki örgütlü insanlarımız büyük rol oynayacaklardır.

- B) Ekip Örgütleri :
- 1 — Tarım Uzmanları bindirilmiş ekipleri.
 - 2 — Sağlık ve Kültür bindirilmiş ekipleri.
 - 3 — Bindirilmiş Mahkemeler.

Bilimi, Tekniği, Kültürü, Sağlığı, Uygarlığı ve Sosyal Adaleti örgütlü çalışan Köylünün ayağına götüreceklerdir.

- C) Siyaset Örgütlemeleri :
- 1 — Geri çağırılabilir köy sağdıcı *Mepuslar*.
 - 2 — Yüksek, Orta Öğretimli Öğrenci gönüllü erleri.
 - 3 — Gittikçe makineleşen Ordu gönüllü güçleri.

İşçi Sınıfı Partisi (Vatan Partisi) 1954 ten 1957 seçimleri sonuna dek *Modern* (Finans - Kapital) ve *Antika* (Tefeci-Bezirgân) Parababalarının en aşağılık Bizantizm artığı ile karışık Derebeğice Faşizmine karşı dövüştü. Adım başında provokasyonlar, tuzaklar, baskılar, saldırılar, polis baskınları, Gangster Sendikacı komploları, köylü girişimlerine jandarma karakol işkenceleri ardı arası kesilmeksizin amansızca birbirini kovaladı.

Bir avuç insanın göğüslerindeki inanç'tan ve beyinlerindeki bilinç'ten başka hiç kimsenin yardımı beklenmiyordu. *Ödlelerin*, provokatörlerle işbirliği yapan sık sık tepici *panikleri* normal karşılandı. Talebe Cemiyetlerinin Parti tabelâsında «*Orak - Çekiç*» keşfeden ihbarları, Siyasî Polisin bile bile «*Öküzün altında buzağı arayışları*», Sayın Savcıların polis direktiflerine pâyeye verişleri, tarafsız hâkimlerin bir suç olmasa tahkikat açılmazdı yollu. Dâvâ açışları olağan şeylerdi.

Sonunda oyunu bozan gene iktidar oldu. Parti'nin seçim kampanyasında gördüğü inanılmaz ilgi, parababalarının «*Sayım suyum yok*» demelerine yol açtı. Kamyonlarla istenilen sandığa hâkim ilâmı alarak «oy atmıya» koşturulan bindirilmiş DP'li işsiz oy davarları, kırık şişe, taş, sopa, küfür yağdırmalarıyla kaldılar. Menderes'in son umudu, seçimi kazanır kazanmaz Ankara'ya gelen Amerikan Dışişleri Bakanına bir siyasî kurban kesip, dolar dilenmekti. Bütün «*Hür Basın*»'ın birinci sayfalarını, Dulles'm yakışıklı boy resmi ile yanyana Gizli Komünist Partisinden yakalananların eşkiya kıklıklı fotoğrafları dolduruyordu.

«*Vatan Haini Komünistler*» Demir Perde gerisinden «*Para*» alırken suçüstü elense edilmişlerdir! «*Vatansever İktidar*»,

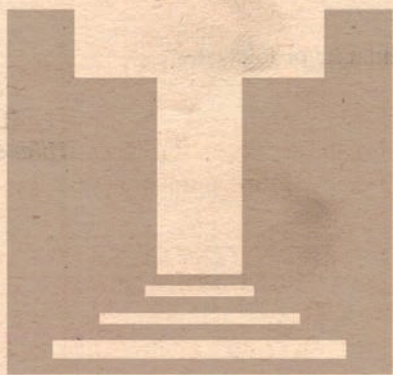
Amerika'dan «Para» alamadığı için, üzüntüsünden Vatan Partilileri Harbiye zından hücrelerinde aralıksız 1 yıl gündüz ışığı göstermemecesine her türlü insan haklarından yoksul, her işkenceye her an uğratılarak ölüme bıraktı. 2 yıl sonra Vatan Partililer iktidarın en güvendiği Ağır ceza'da beraet ettiler. Yalnız çoğunun lekesiz dişleri, sertçe ekmek kabuğunu ısırırken peynir gibi çatırdayıp dökülü dökülü verdi. «Dişli» iktidar tekme tokat Yassıada'ya gönderildi. 27 Mayıs, Türkiye'de de bir Sosyalist Partisi kurulmasını gerekli buldu. Ve Bayar affedildi. Kimi «Sosyalist» ler hâlâ Vatan Partisini affedemediler.

«İşte bu kâzardır ol hikâyet.»

1.4.1971

Hikmet Kıvılcımlı

TÜSTAV

TÜSTAV

VATAN PARTİSİ

ANA TÜZÜĞÜ

1 — «VATAN PARTİSİ» adlı siyasî kurulun merkezi İSTANBUL'dur.

2 — GAYE ve KONU: Oligarşik nüfuz yerine, mutlak surette kanun yolu ile:

a) Devleti halktan üstün değil, *halkı devletten üstün tutan gerçek hürriyeti fiilen* kurmak ve ânti-demokratik kanunları ayıklamak.

b) Müzmin işsizlik ile azgın hayat pahası kanser haline gelmiştir. Bunları köklerinden kazımak için, ikinci bir Kuvayimilliyeye seferberliği gerektir. Bu iktisadî seferberliğimizi, *atom dahil en son sistem ağır sanayi temeline* dayandırmak.

c) Millî üretim mücadelemizin, para *maddesini*, —ne sadakayla ne zorla— ancak UCUZ DEVLET ve ŞUURLU TİCARET yolu ile sağlamak.

d) Bu mübarek iktisadî kuvayimilliyeye seferberliğimizin güdücü ruhunu —başta işçi sınıfımız gelmek üzere—cahil, alim, köylü, şehirli... bütün değer yaratan iyi niyetli vatandaşların, *tamamiyle aşağıdan gelme* ve *tamamiyle serbest (GİRİŞİM-ÖRGÜTLENME-KONTROL)* larında bulmak; ve bu emelle, bütün organlarda *bilfiil üretmenleri çoğunlukta* görmek, yarımız olan kadını ön safta bulmak, *gençliğe* sonsuz inanmak.

Ü Y E L İ K

3 — UYE OLMAK :

a) Siyasî Partiler Kanununa uygun (T.C. vatandaşı, 18 yaşını bitirmiş, medenî haklı) bulunmak.

b) Parti gaye ve programını benimseyip yaymak ve parti yasasına uymak.

c) Safî kazançta göre ayda 10 lira ile 100 lira arasında aidat ödemek, (Finans Divanı işsizlerden aidat almıyabilir.)

d) Parti organlarından birinde *fiilen* çalışıp, toplantılara muntazam gelmek. (Üstüste 3 toplantıya ve yılda topyekûn 5 toplantıya gelmeyen çekilmiş sayılır.)

4 — PARTİYE GİRME ÇIKMA ŞARTLARI :

a) 1 yıldan beri partili 2 üyenin tavsiyesi ile, parti organlarının tasvibi ve merkezce tescili yapılan vatandaş üye olur. (İkinci Kongreye kadar tavsiyeyi Birinci Kongre sırasındaki üyeler yaparlar). Parti organlarınca üyeliği tasvip edilmeyenler, Merkez Komitesine yazılı olarak itirazda bulunabilirler. Merkez Komitesi, itirazları en geç bir ay içinde karara bağlar. Kararı kesindir.

b) Parti üyesi yer değiştirirken, bulunduğu organdan belge alır ve gittiği yer organına katılır.

c) Partiden çıkmak serbesttir. Kendi çıkan bir hak arıyamaz.

d) Partiden çıkarma yetkisi Merkez Haysiyet Divanına düşer. Çıkarılan kimse ancak ileriki Genel Kurulun seçeceği Merkez Komitesine başvurabilir. (Otomatikman partiden atılanlar şahsen başvuramazlar.)

5 — PARTİ DISİPLİNİNİN ÖZÜ : Hür teşebbüs kaabiliyeti (inisiyativ) dir.

a) Bütün organların toplantılarında, her üyenin *eleştiri hakkı sınırsız* ve seçimlerde *oy hakkı mutlak surette bir tektir.*

b) *Yetki ve sorumluluk* kendiliğinden veya kuru kademle alınmaz. Yalnız ve ancak yaratıcı (*Bilgi-Tecrübe-Enerji*) ye, lakin, daima bir *kararla verilir* ve gene bir *kararla geri almır*. Hiç bir görev, hiç bir partiliye *şahsi* hiç bir imtiyaz bağışlamaz. Partinin en alt kademe üyeliği işi en şerefli faaliyettir. Mertebeler zincirinde en son halka Genel Başkan'dır.

c) Tartışmalar, istisnasız, *organlar içinde*, program ve gündeme göre, soyut ve genel değil, elle tutulur, her yanı belirtilmiş, şahsiyata ve hissiyata kaçmaz *Prencip ve Fikirler* etrafında, yıkıcı değil yapıcı şekilde olur.

d) Her tartışma bir nutuk çekmek ve lafı uzatmak için değil, daima *pratik ve ilerletici* bir karara varmak için yapılır. Her *karar* bir *organın* eseridir ve o organın bölgesine giren bütün üyeler için parti emri olur.

6 — *PARTİDEN ÇIKARILMA*'yı gerektiren başlıca disiplinlik unsurları şunlardır:

a) *Karyerizm* (mevki hırsı ve gururu) gütmek.

b) Eleştirisini, *organ içinde* yapmak yiğitliğini göstermemek ve organlar dışında korkakça dedikodularla soysuzlaşmak.

c) Organların çoğunlukla aldıkları *kararlara uymamak*.

d) Parti programı ve yasasına aykırı veya gizli söz ve harekette bulunmak (Her hangi bir gizliliğe ve tahrike kayan üye otomatikman Parti dışında kalır ve İl Yönetim Kurulu ve provokasyonu ihraç kararına bağlar.)

MAHALLI KONGRELER

7 — *KONGRELER* :

a) *PARTİ GÖREVLİLERİ* : Her köy ve mahalle muhtarlık bölgesindeki Partili üyeler kendi bölgelerindeki Parti

işlerini yürütmek üzere bir yıl süreli Parti Görevlileri ile yedeğini seçerler.

b) **MAHALLI KONGRELER** : Her yılın (Eylül ve Kasım) ayları arasında, birbirlerini tamamlayacak sırayla toplanır. İlçe Kongresine üyelerinin hepsi katılır. İl Kongrelerine ve Merkez Kongrelerine, her alt kongre üyesinin yarısı asli, yarısı yedek delege seçilir. (Ancak, asli delege sayısı kanunla konmuş sınırları aşamaz.) İlçe Başkan ve Yönetim Kurulu üyeleri İlçe Kongresinin, İl Başkan ve Yönetim Kurulu üyeleri, İl Haysiyet Divanı üyeleri, T.B.M.M. üyeleri İl Kongrelerinin tabii delegeleridirler. (Geçici Yönetim Kurulları tabii delege olamaz).

c) **KONGRE GÖRÜŞMELERİ** : Her kongre, program, yasa maddelerini, Genel Kongre ve Merkez Komitesi kararlarını göz önünde tutarak bölgesinin bütün davalarına çözüm yolları bulur. Kararlarını en kısa zamanda merkeze bildirir. Kongreler arasında, Merkez ve İl Yönetim Kurulları, ayda birden az olmamak üzere, üyeleriyle sıkı temas, sohbet ve istişare konferansları tertipler.

d) **YÖNETİM KURULLARI** : Her mahalli Kongre, en fazla İlçe'de 9, İl'de 11 üyelik bir Yönetim Kurulu ile onun başkanını ve 3 kişilik yedeğini seçerek gereken işbölümünü yapar. En az haftada bir toplanır. Merkez Komitesince işten el çektirilen yönetim kurullarının yerine atanan geçici yönetim kurulları 45 gün içinde kongrelerini yaparak, yeni Yönetim Kurullarını seçerler.

e) **İL HAYSIYET DIVANI** : İl Kongrelerince 2 yılda bir seçilir. 3 asli, 3 yedek üyeden kurulur. Partili kişilerle organlar arasındaki anlaşmazlıkları inceler. *Öğüt, paylama ve uzaklaştırma* cezaları verir. İl'in bütün *hesap* işlerini dilediği za-

man, en az yılda iki defa gözden geçirir. İstişari hakla İl Yönetim Kurulu toplantılarına katılabilir.

f) **ORGANLARIN SEÇİMİ** : Gizli oy, açık sayımla yapılır.

g) **YEDEK ÜYELER** : İstişari hakla organlarının toplantılarına katılırlar. Asli üyeliklerde boşalma olduğunda, Başkan tarafından sırayla göreve çağırılırlar.

GENEL KONGRELER

8 — GENEL KONGRENİN KURULUŞU :

a) Genel Kurul toplantısı olan Genel Kongre, Partinin en yüce yetkili organıdır. 2 yılda bir toplanır. Her gelecek toplantısının gününü ve yerini kendisi kararlaştırır. Sebepler mücbirse, Başkanlık Divanı Kongre kararlarının ruhuna uygun teknik değişiklikler yapabilir.

b) Genel Kongreye katılacaklar: Üye delegeleri, Merkez Komitesi, Merkez Haysiyet Divanı üyeleri, Partili Bakanlar ve T.B.M.M. üyeleri, aslı üye; Partililer, Halk, Kültür teşekkülleri mümessillikleri gözlemci üye olur.

c) **OLAĞANUSTU GENEL KONGRE** : Merkez Komitesinin kararı veya 5'te bir genel kongre delegesinin yazılı dileği ile toplanır. Yalnız hedef tutulan belli konuları ele alır. Seçim yapmaz.

d) Genel Kongrenin yeri, günü, saati yasada belirtilen sürede hükümete bildirilir. Kongre Edebiyatı, en az 1 ay önce (Olağanüstü Kongrede 2 hafta önce) görüşülmek üzere alt organlara sunulur. Genel Kongrenin geri bırakılması bir defa olur.

9 — GENEL KONGRENİN İŞLEYİŞİ :

a) Genel Kongre Genel Başkanın nutkuyla açılır.

b) Çoğunluk (Nisap: Delegeelerin yarısından bir fazlası) varsa, Kongre için bir başkan, bir vekili ve katipleri seçilir. Bu heyet tutanakları saklanmak üzere imzalar.

c) Gündemde mevcut ve 20 de bir üyenin dileği, yahut çoğunluğun kararı ile gündeme alınmış bütün Parti, memleket, dünya konuları görüşülür. Hesaplar incelenir. Bütçe tasdik olunur. Program ve tüzük değişikliği Merkez Komitesinin kararı ile, yahut 2 il kongresinin 3 ay önceden yazılı isteğiyle gündeme girer. 3 te iki çoğunlukla kabul edilir. Genel Kongre kararları gelecek Genel Kongreye kadar Partinin değişmez prensipleridir.

d) Genel Kongre: 1 Genel Başkan, 1 Genel Sekreter 19 kişilik Merkez Komitesi ile 3 kişilik yedeğini, 7 kişilik Merkez Haysiyet Divanı ile 3 kişilik yedeğini seçer. Merkez Komitesinin kimlikleri ile ana tüzük değişimleri bir hafta içinde resmî makamlara bildirilir.

MERKEZ

10 — MERKEZ KOMİTESİ

a) *İş bölümü*: Merkez Komitesi, Genel Başkanın yahut vekil edeceği Genel Sekreterin yahut bir Merkez üyesinin başkanlığında toplanır. Bir sekreter iki üyeden mürekkip (derleşik) üçer kişilik yedi divan seçer.

b) *Başkanlık Divanı*: Genel Başkanla Genel Sekreterin katıldıkları, umumi sevki idare, icra ve ahenk (genel Yönetim, yürütüm ve uyum) organıdır. Partinin bütün organlarını birer aylık tam yetki ile kontrol ve sevkeder. Genel Başkan kanalıyla daimi toplantı halinde sayılır.

c) *Organlar Divanı, Kültür Divanı Finans Divanı, İşçi Teşekkülleri Divanı, Aydın, Köylü ve Esnaf Teşekkülleri Divanı*

nı, *Kadın, Çocuk ve Gençlik Divanı*... En az haftada bir toplanırlar. Sekreterlerin başkanlığı altında isimlerinin anlattığı konuları ele alıp yürütürler. Münasebetleri (İlişkileri) Başkanlık Divanı kanalından geçer.

d) *Merkez Toplantısı*: Merkez Komitesi en az ayda bir genel toplantı yaparak Başkanlık Divanının ve Merkezin faaliyetlerini gözden geçirip, yeni direktifler verir.

Başkanlık Divanı lüzum gördükçe veya Merkez-Komite çoğunluğu yazı ile diledikçe Merkez toplantısı Genel Başkan tarafından çağrılır.

11 — MERKEZ HAYSIYET DIVANI :

a) Partili kişilerle organlar arasındaki anlaşmazlıkları inceler.

b) Partinin bütün *hesap* işlerini dilediği zaman, en az yılda iki defa gözden geçirir.

c) Disiplinsizlik hallerinde *öğüt, paylama, uzaklaştırma* ve *partiden çıkarma* cezalarını verir.

d) Savunmalar: Dileğe göre, sözlü veya yazılı yapılabilir. Savunma hazırlığı için en çok onbeş günlük süre tanınır. Merkez Haysiyet Divanının kararları kesindir. Cezaya itiraz veya bağış dileği, ancak gelecek kongrenin seçeceği Merkez Komitesine yapılabilir.

e) İstişari hakla Merkez Komitesi ve Başkanlık Divanı toplantılarına girebilir.

12 — GENEL BAŞKAN VE GENEL SEKRETER :

a) *Genel Başkan* bizzat veya vekili vasıtasıyla, Merkez Komitesini ve Başkanlık Divanını toplayarak Başkanlık eder.

b) Hükümet, başka Parti ve merasimler önünde Partiyi temsil eder.

c) Beş bin liradan yukarı hesap ve masrafları imzalar.

d) *Genel Sekreter* : Mühâberatı (yazışmaları), resmî defterleri idare, beş bin liradan aşağı hesapları imza, gerekince Genel Başkana yardımcılık veya vekalet eder.

13 — MECLİS GURUPLARI VE SEÇİMLERDE ADAY TESBİTİ:

a) Partinin TBMM üyeleri: TBMM gurubunu, Millet Meclisi üyeleri: Millet Meclisi gurubunu, Cumhuriyet Senatosu üyeleri: Cumhuriyet Senatosu gurubunu, II Genel Meclisi üyeleri: II Genel Meclisi gurubunu, Belediye Meclisi üyeleri: Belediye Meclisi gurubunu oluştururlar.

b) Gurupların çalışmaları, Yönetim Organları ile Haysiyet Divanlarının kuruluşu, seçimi, işleyişi; Merkez Komitesi ve Merkez Haysiyet Divanı ile ilişkileri, ortak çalışma ve toplantıları; gurup üyelerinin yargılanma usulleri, seçimlerde aday tesbiti ve benzer hususlar; Partiler Yasası (ilgili maddeler) ve Parti Tüzük Programma göre hazırlanmış yönetmeliklerle düzenlenir.

MADDİ CİHETLER

14 — PARTİNİN GELİRİ - GİDERİ :

a) Aidat, giriş ücreti (beş lira), kanuni bağış.

b) Başkanlık Divanının tasvibi ile yapılacak yayın, takvim, rozet, hüviyet varakası, piyango, gezi, konferans, okul, temsil, yarış ve ilh. hasılatı.

c) Hangi organının hangi nisbette masraf yapacağını Merkez Komitesi tayin eder. Her yıl bilanço ve hesabı kat'iler

Finans Divanınca hazırlanıp, Başkanlık ve Haysiyet Divanınca imzalanır.

Beşbin liradan fazla para, Başkanın imzası ile işçi veya esnaf yahut köylü kredi müesseselerine yatırılır.

d) Partinin kapatılması halinde malları işçi sendikalarına, yoksa işçi hastahanelerine, yoksa esnaf ve köylü teşekküllerine bağışlanır.

15 — PARTİNİN BURO İŞLERİ :

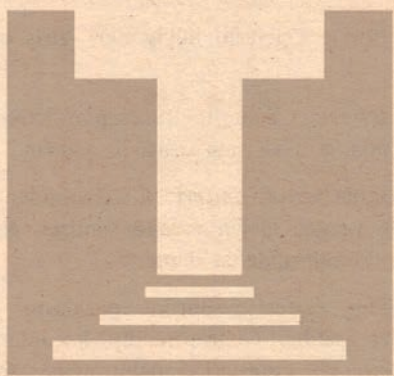
a) *Uye defteri* : Üyelerin hüviyetleri, giriş tarihleri, aidatları içindir.

b) *Karar defteri* : Yönetim Kurulunun kararları, üyelerin imzaları altında, gün ve sayı sırası ile yazılır.

a) *Gelen-Giden evrak defteri* : Gelen-giden evrak gün ve sayı sırası ile yazılır. Gelen evrakın asılları, gidenin kopyaları sırası ile dosyalarında saklanır.

d) *Gelir-Gider defteri* : Bütün paraların alındıkları, verildikleri yerler yazılır. Gelirlerin dip koçanları seri numaralı makbuzları ve giderleri müsbit evrak dosyalarında saklanır.

TÜSTAV

TÜSTAV

VATAN PARTİSİ PROGRAMI (*)

(*) 15, 16, 17, Ocak 1977'de toplanan VATAN PARTİSİ I. olağan kongresinin program konusunda aldığı;

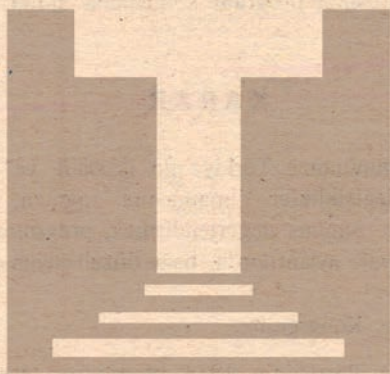
KARAR

1954'ten günümüze Türkiye'nin iktisadi ve siyasi yapısında köklü değişiklikler olmamasına rağmen, nicel gelişmeler olmuştur. Bunları değerlendirmek, programın özünü ve ruhunu koruyarak ayrıntılarda bazı düzeltmeler yapmak gerekli olabilir.

Bu nedenle, Kongremiz;

1 — Vatan Partisi'nin 1954 programını esas alır. Daha sonra yapılan değişiklikleri geçersiz sayar.

2 — Merkez Komitesini, engeç bir sonraki Kongreye dek sistemli bir program çalışması örgütleyip, değişiklik önerilerini hazırlamakla görevlendirir.

TÜSTAV

VATAN PARTİSİ PROGRAMI

Vatanımızın «Amerika» derecesinde yüksek teknikli medeniyet kurmasından bahsediliyor. Lâkin bir şey unutuluyor: Amerika'yı, Amerika yapan hız, Amerikalıların 90 yıl önce köleliği kaldırmak uğruna vatandaş harbini göze alabilmeleriyle, yâni, keskin hürriyet kavgası ile başlamıştır. Ve şu üç sebeple gelişmiştir. 1 — Devletin kırtasiyeci ve askerci olmayışı (Tam demokrasi), 2 — Derebey artıklarının yok edilmesi (Toprak reformu), 3 — Sanayi sermayesinin ötekilerden üstün olması (Teknik yaratıcılığı).

1 — Devletin kırtasiyeci ve askerci olmayışı: HURRIYET ve UCUZ DEVLET bahsinde.

2 — Derebeyi artıklarını giderme: KÖYLU bahsinde.

3 — Sanayii her şeyden üstün tutma: SANAYI ve İŞÇİ bahislerinde, ayrı ayrı program madde ve gerekçeleri olarak verilmiştir.

Bu üç şart, modern medeniyet yükselişi için, birbirinden ayrılmaz bütündür. Biri eksik oldu mu, hiç birisi gerçekleşemez. Hürriyetsiz toprak reformu, yahut sanayileşme, kendimizi aldatmak olur. Aksine, büyük sanayimiz ve işçi dâvamız yoluna girmeden, ziraatimizi modernleştirmek, yahut hürriyetimizi sağlamak, —şimdiye kadarki tecrübelerden yüzde yüz anlaşıldığı gibi—, tatlı veya acı hayal olur.

Programımız, o üç ana dâvayı Türkiye halkına bütünlüğü ile sunmak için, iki büyük kısma ayırmıştır. Birinci kısım: HURRIYET KATLARI, ikinci kısım: İKTİSAT TEMELLERİDİR. İktisat temelleri de ayrıca 5 bölümdür. 1 — İŞSİZLİK TEZİ, 2 — PAHALILIK ANTİTEZİ, 3 — SANAYİ SENTEZİ, 4 — İŞÇİ SENTEZİ, 5 — KÖYLÜ SENTEZİ.

K I S I M : I

HÜRRIYET

HURRIYETİN GEREKÇESİ

A — DEMOKRASİ Halka inanmakla başlar;

Abdülhamit, resmî İngiliz gazetesi *Times*'e şöyle demişti.

«Beni Hürriyete muhalif görenler yanıtlıyorlar. Kullanmasını bilmiyen bir memlekete hürriyet vermek, kullanmasını bilmiyen birine tüfek vermiye benzer. Herif babasını, anasını, kardeşlerini öldürür. Sonra döner kendi kendisini vurur.»

Yani, «Kızıl Sultan» millete inanmıyordu. Onun için, «memleketi hürriyeti kullanmaya hazırlamak» bahanesile, «Kanunuesası»yi 33 yıl rafa kaldırdı. 10 Temmuz'da yeniden lâkin hürriyet, 31 Mart günü Abdülhamidi temizlemedikçe yaşayamayacağını gördü.

Gerçekte millet değil. Osmanlı tefeci ağalariyle acente bezirgânları hürriyete lâyık değillerdi. Onun için, Meşrutiyet, o derebey artıklarının gölgeleri altında, polis kuvvetile tutulan, kırtasiyeci bir askerî istibdadı, parlamentocu *şekil*'lerle süslemekten öteye geçemedi.

Sonraları, kafalar değil, ağızlar değişmişti. «Millet hürri-

yete lâyük değil» demeye cesaret gösteremiyenler, yapılan istibdadı, hürriyetlerin en âlâsı gibi methediyorlardı. Tek Parti şefliği, yumruğunu masaya vurarak:

«İdaremiş bütün mânasıyla halk idaresidir» (Meclis 2.11.1944 nutku) tehdidiyle herkesi susturuyordu. Demokrasi «Vatanda anarşi ve sözü ayağa düşürmek» (Meclis 24.5.945) sayılıyordu... Böylece, Hamit saltanatı kadar uzun süren yıllarda, Anayasamız, kendisine zıt kanunlarla muhasaraya alındı. D.P., iktidara gelmeden, mevzuatımızda binlerce antideokratik kanun buldu. İktidara geçince, kendisinin «Demokrat» olmasını yeter buldu.

Vatan Partisi'ne göre, millete inanmamak, evvelâ «Hakimiyet şartsız, kayıtsız milletindir» diyen Anayasamızı çiğnemektir. Bu suç, kimse mübah görememelidir. Saniyen Demokraside olgunlaşmak için dahi, Demokrasiyi bütünü ile kullanmaktan başka usul henüz keşfedilmemiştir. Falih Rıfki'nin yazdığı gibi.

«Hürriyet eğitimi, ancak hürriyet içinde elde edilebilecek birşeydir. Okullarda verilecek diplomalı mezunlarla sağlanamaz. Bin yıl beklesek, gene başladığımız yerden yola çıkarız.» (Ulus, 3.2.1946).

B — DEMOKRASİ: Fikre hürmet, halka refahla gelişir.

Millet hâkimdir, diyoruz. Bir hâkimin haklı karar verebilmesi için yalnız savcüyı dinlemesi yetmez, dâvacüyı da, suçluyu da, müdafaa ve kamu şahitlerini de, bilir kişileri de, jüriyi de ayrı ayrı dinlemesi, bütün delilleri ve emmalleri gözönüne koyması gerektir. Demek, hâkimiyet sahidinden milletin olabilmek için en iptidâî şart: Fikirlerin hür olması, yani fikre hürmet, fikri fikirle karşılamaktır.

Vatan Partisi, mevcut öteki partiler gibi düşünmüyor. Bizde partilerden bir kısmını «Ana», bir kısmını yavru, geri kalanları da öveği evlât veya sığıntı sayanların zihniyet ve marifetlerini pek iyi biliyoruz. Bizzat Ahmet Emin Yalman'ın şu sözlerini aslâ unutmadık:

«Kendimiz gibi düşünmiyen adamı bir vatan haini, satılmış, bedbaht acımacak bir gafil diye tahkir ederek üzerine saldırıyoruz. Hele siyasi parti münakaşalarında saygı ve tahammül, kaide değil, istisna...» (Vatan, 5.10.1948).

Fakat, herşeye rağmen, Vatan Partisi, ilim ve prensip partisi kalacak, derebeyi artıklarının peçelerini açacak, parlamento şekillerimize, halk hâkimiyeti muhtevasını getirecektir. İster askerî, ister sivil her türlü kırtasiyeciler geriliği ve polisçi tahakkümü milletimize lâyük bulmıyacaktır.

Çünkü, peçeli veya peçesiz, her istipdat yalnız aydınlık ve ruh düşmanı olmakla kalmaz, sosyal sağlığımıza, iktisadî ve medenî varlığımıza da sinsî bir suikasttir. Tarihte Osmanlı geriliği başladığı zaman Osmanlı istipdadı ile katmerlenip zırhlanmıştı. Gerilik, bir avuç imtiyazlıyı ancak doyurur ve ancak imtiyazlıları cennette yaşatabilmek uğruna, yaşatabildiği ölçüde, tekmil milleti yoksulluğa boğar. Onun için, geriliği, farzımuhal, demokrasi bile haklı çıkaramaz. Bîlâkis, Roozvelt'in dediği gibi. «*Demokratik bir âlemde kuvvet, umumî refah bakımından kendini haklı çıkarmalıdır.*» (12.11.1944).

Bizde hürriyet, Abdülhamit mantığı ile uygulanır, yani lâfta kalırsa, ne iktisatça ne medeniyetçe, ne cemiyetçe, ne kültürce... Hiç bir ileri adım ömürlü olamaz ve hele haikî rahat ettiremez. En basit millet menfaatleri, kimseye ağız açtırmadan, en bataklık ağalık hırsına ve zümre mütegalibeli-

ğine kolayca kurban edilebilir. İleri memleketler için nedir, bilmiyoruz, bizim için hürriyet ölüm, dirim meselesidir.

Demokrasimizin bugünkü temeli, Kuvayımilliyeci gele-
neğimizin son yadigârı olan ANAYASAMIZ'dır. Gelişigüzel de-
ğiştirilmekten ziyade, ilk ruhuna sadık kalınarak uygulanma-
sını bekliyen Anayasamıza göre:

Milliyetçiyiz: Mukadderatımıza tek yabancı karıştırmaya-
ğız.

Devletçiyiz: Pahalı devletin yerine, vatandaşa iş bulma-
yı birinci vazife bilen ucuz devleti geçireceğiz.

İnkılâpçiyiz: Her türlü maddî sömürüyü kaldıracığz.

Lâyikiz. Her türlü manevî sömürüyü kaldıracığz.

Halkçiyiz: Osmanlı artığı bezirgân ve haciağa oligarşi-
sinin önderliği yerine, çalışan çoğunluğumuzun önderliğini
tutacağız.

Cumhuriyetçiyiz: Halk tarafından, halk için İdare, ve
Kültür sistemleri kuracağız.

Parolamız: Hür, kuvvetli, bahtiyar Türkiye'dir.

HURRIYETİN HEDEFİ: *Fakir halk.*

1 — DEMOKRASI, (iki asır evvel yaşamış Frenk filozo-
fu Condorcet'nin dediği gibi): «*En kalabalık ve en fakir sı-
nıfın maddî, manevî, ruhî, içtimâî bakımdan iyileşmesi olma-
lıdır.*»

HURRIYETİN RUHU: *Seçim.*

2 — Seçimler hür, nispi ve tam olacak. Asker, polis,
jandarma, mahpus ayırdı yapılmıyacak. 3 aydanberi mukim-
lik kaydı kalkacak. Medenî Kanunun rüşt çağı (19 yaş) iie
SEÇMEN olunacak.

3 — SEÇİLEBİLİRLİK : 25 yaşında başlayacak. Siyasi mahpuslar ve (resmî yetkilerinden faydalannıamaları şartile) muvazzaf memurlar ve askerler de seçilecek.

4 — MEBUS dokunulmazlığı adı suçlarda tamamen kalacak ve siyasi kanaat ve faaliyetlerde mutlak kalacak. Mebus maaşı, orta hayat endeksinden yukarı çıkmayacak. Tahsisat yerine, bütün taşıt, ulaştırma ve seyahat masrafları (devletçe sağlanamıyan yerde faturası devletçe ödenerek), bedava olacak. «Yirmi beş senedenberi ilk defa konuşuyorum.» «Ömrümüz Meclisin kahvesinde geçti» diyen mebusun yerine, iş ve istihsale bağılısı geçecek. Her mebus, 100 köyle şahsan muhabere ve temas edip, seçmenlerine sık sık hesap vermiye gidecek. Veremezse, Cemiyetler Kanunu 18. maddesi nisabı ile geri çağırılabilir. Partisinden çekilen, mebusluktan da çekilecek.

5 — B.M. MECLİSİ, yürütme yetkisini de doğrudan doğruya kullanabilecek. Anketler, meclis kürsüsünde kalmayıp, vaka yerinde bilfiil yapılacak. Hükümetten şikâyet vatanın demokratik haklarını ilgilendirdiği vakit, mahallinde incelemeyi meclis üyeleri neticelendirecekler.

6 — KANUNLAR, bilhassa bir kurucu meclis toplanarak, baştan başa gözden geçirilecek. Kanun sayısı fevkalâde azaltılacak. Yargıtay başkanının dahi hangisinin yürürlükte olduğunu bilemediği mevzuat labirenti, ilk okul gören vatanın bile yolunu bulabileceği kadar sadeleştirilecek. Halkın kolayca anlayacağı dile çevrilecek. Sayıları bir ara 8.000 diye gösterilen antidemokratik ve Anayasaya zıt kanunlar kaldırılacak. REFERANDUM esası konacak.

HURRIYETİN İNSANI: Teşkilâtli millet

7 — HALK TEŞEKKULLERİ : Bugün devletin sırtına fu-

zuli olarak yükletilmiş hadsiz hesapsız vazifeleri kendi üzerlerine alacak. Öyle tam teşkilâtlı millet haline girebilmemiz için, yalnız şehir ve köy ahalisi değil, öğretmen, adliyeciler ve memurlar da hür sendikalar, serbest birlikler, cemiyetler, kulüpler ile cihazlanacaklar. O sayede en cılız fert bile teşkilâtına arkasını dayayarak, hakkını yorulmadan arıyacak. Dağınık millet, en tabii haklarını arıyamayan mazlum millet kavramı kalkacak.

8 — KOOPERATİF'ler üzerinde bilhassa durulacak. Kooperatif, merasimi yıllarca süren, ağır masraflı teşebbüs halinden çıkacak. Halkın en geniş yığımları kendi teşebbüsleri ve kontrolleri altında birleşecekler. Tüketim kooperatifleri iç ticaretin tanziminde esas rolü oynuyarak bir taraftan vurgunculuğu imkânsızlaştıracak, öte taraftan darmadağınlık ufak sermayecikleri üretime katılmak üzere serbestleştirecek. Kredi kooperatifleri, halkın «köy bankası» adını takacağı şekilde tefeci ve bezirgân dümeni olmaktan çıkacak. Üretim kooperatifleri evvelkilerle işbirliği ederek, köyde, şehirde, küçük üretmenleri en modern teknik ve usullerle yükseltecek.

HURRIYETİN MUEYYİDESİ : Adalet bağımsızlığı

9 — HAKİMLER • anayasamızın söylediği gibi cidden «millet namına icrayı kaza» edebilmek için, millet tarafından seçilebilecekler. Asker, sivil adalet ikiliği kalkacak.

10 — HUKUKÇU SENDİKALARI savcılar ve avukatlar da dahil, bütün meslekten adliyecilerin, sicil terfi testlerini hazırlıyacak ve mesleki menfaatlerini koruyacak.

11 — ADALET KONGRESİ : Her yıl, bütün hukukçuları toplandırıp Türk mevzuatının genel gidişi ve uygulaması üzerinde etüdler yapacak ve ANAYASA MAHKEMESİ'nin antidemokratik konulardaki faaliyetini inceleyecek.

12 — SUÇ'ların basın ve siyaset çeşitleri ayrılıp, mutlak surette açık oturumlarda yargılanacak. Cezaevleri, terbiyeci bir müdürle selfgovernement (kendi kendini yönetim) usulünce idareye tabi tutularak, çalışma esasına bir o kadar kültür eklenecek. Her medenî ülkede şart olan rejim-politik uygulanacak. Siyasî suçlarda mutlak surette ve adi suçluların dahi iş ve kültür testlerine uyuş bulunanlarında sabıka denilen lânet damgası kaldırılacak. Irz suçu dışında idam cezası olmayacak.

13 — JURI usulü bütün mahkemelere sokulacak. Köyler ve uzak semtler için BINDİRİLMİŞ MAHKEMELER bulunacak. Geçim endeksine kadar gelirlilere bedava dilekçe ve dâva hakkı gibi, hukukçu sendikalarında bağımsızlığını kazanmış, geçimini hak sigortaları cihetinden sağlamış bedava avukat imkânı da verilecek.

HURRIYETİN BEŞİĞİ: Kültür bağımsızlığı

14 — Hak arıyan adliye gibi, HAKİKAT arıyan ve İNSAN YARATAN öğretim, eğitim ve ilim cihazlarımız da, ülkemizde gerçekten KEŞİF ve İCAT ruhunu beslemek için, tam istiklâle kavuşacak. Bütün eğitim, öğretmen ve profesörler, kendi KÜLTÜR SENDİKALARI'nda şahsiyetlerini ve menfaatlerini koruyacaklar. Hükümet, bir öğretim kanunu ile, öğretim kollarını, öğretmen vasıflarını, okul masraflarını belirtmekle kalacak ve özel müfettişleriyle yalnız o kanunun uygulanmasını kontrol edecek. Başka şekilde, öğreticilerin gelecek, sosyal güvenlik ve faaliyetlerine karışmayacak.

15 — ÖĞRETİM SİSTEMİ: Bilhassa kol işle kafa işi arasındaki uçurumu doldurma hedefini güdecek. İLKOKULLAR: Çevre üretimlerinin tarla veya fabrika ve ilh. sistemine göre, TEKNİK ve ORTA OKULLAR: Memleket sanayi

plânında ayrılmış o yerin pratik iktisadî ihtiyaçlarına göre, programlanacak. YUKSEK TAHSİL: yabancı yayınlardan aşırımlarla rızıklanan kürsü ötülgünlüğü yerine, memleketimizin yerüstü, yeraltı, insan, hayvan bütün varlıklarını inceliyerek, iktisat ve üretim şartlarımızı geliştirmeye fiilen yarar ORJİNAL emeği geçirecek; laboratuvarını tarlalarımıza ve atelyelerimize bağliyerek İLİM YAPMA vazifesini, sınaî kalkınma hamlemizle taçlandırarak.

16 — Öğretim DEMOKRATLAŞTIRILACAK. Ezberciliğe değil, güçlükler karşısında halçareleri bulma, yâni hafıza yerine zekâyı işletme prensibi öğretim ve eğitimin baş prensibi olacak. İsmarlama ayakkabı gibi, her öğrencinin şahsiyetini ezmiyen ismarlama eğitim güdülecek. «Fazla diplomalı bize gerekmez» kaygısı ile, İMTİHAN'lar öğrenci «turnikesi», yahut salhanesi haline sokulmıyacak. Dönen öğrenci nispeti öğretmenin, öğretim sisteminin ve öğretim vasıtalarının evsafı ile kıyaslanacak ve testlere girecek. Öğretim her kademesine her yaş ve cinsten her vatandaş imtihan vermek şartıyla girip belge alabilecek. Her yerde HALK UNİVERSİTELERİ kurulacak.

HURRIYET KONTROLU: Prensip basını

17 — Kanunlar, hiç bir prensip ve fikir tartışmasını önleyemeyecek. Basında küfür ve şahsiyet ifratı ile en hayati meselelerde hakikati saklama (sus konspirasyonu) tefritini gidermek üzere, ilk tedbir bütün yazarlar Sendikalandırılacaklar ve millet vazifesi gören gazetelerin fikrî ve idarî istikametlerinde oy sahibi edilecekler. İllâncılık millileştirilecek, ve basının halk teşekküllerine maledilmesini teşvik hedefinde kullanılacak. Cinayet ve açık saçıklık edebiyatı durdurulacak, oradan tasarruf edilen millî enerjiler, ülkücülüğe yükseltilerek, üretim hayatımızı, iş kahramanlarımızı belirten kollarına aktarılacak.

HURRIYETİN TATBİKATI: Hoşgörülük ve Sıhhat .

18 — HUKUMET tarzı: İlk Millî Mücadele yıllarındaki eleştiriye dayanma ruhuna sadık kalacak. Basma kalıp damga ve umacı politikası ile yıldırma usulleri kaldırılacak. Bakanların kanun üstü durumlarına (Anayasa 61. madde gereğince) son verilecek; maaş ve tahsisat mebusunkinden farklı olmayacak, harcırah orta bir memura verileden yukarı çıkmıyacak. Birinci Büyük Millet Meclisinde olduğu gibi, her bakan Meclis önünde teker teker sorumlu olarak seçilecek.

19 — MEMUR'ların kendi kendilerini yetiştirip, menfaatlerini koruyacakları MEMUR SENDİKALARI kurulacak. DEVLET mensuplarının karınları ve kafaları doyurularak, halk hizmetinde verimleri arttırılacak. Memurla sivil vatandaş arasındaki adalet ikiliği ve hak uçurumu kaldırılacak.

20 — Çok eski zamandan kalma VALİ, KAYMAKAM, NAHIYE MUDURU gibi saltanat makamları kaldırılacak. Yerlerine, batı demokrasilerindeki gibi veya muhtarlarımız gibi, halk tarafından seçilmiş mahalli idareciler geçecek, mahalli polis o seçme idarecilerin emrine verilecek.

21 — ANAYASAMIZIN âmme (kamu) hukuku maddeleri ile, İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ hükümleri, kısımsız olarak, kitaptan hayata geçirilecektir.

22 — SİHHAT (Sağlık) işleri, kültür ve adaletimiz gibi, müstakil bir kanunla hekim ve hasta bakıcı sendikaları yardımıyla, muhtar millî idareye kavuşacak. AİLE HEKİMLİĞİ müessesesi kurulacak ve her yuvayı tabii abone sayıp, ırk hıfzısıhhasını geliştirecek. Hastahaneler tıp ve halk teşekküllerinin kontrolü ve seçimiyle idare edilecek.

23 — SPOR : Kulüplerimizin memleket ve dünya ölçüsünde tam hareket serbestlikleri tanınacak. Spor kalb vs.

iç organları yıpratın, zekâ aleyhine adele urlaşmasına yol açın ve bir kaç «kahraman» yetiştirmek için, yüz binlerce kişiyi seyirci durumunda battallaştıran kumarlaştırılmış şekliinden çıkarılacak. Sporla hareketlerimiz şiirleşecek ve zekâmız sosyalleşecek. Milyonlarımızın vücut ve dimağ ahengini arttırmak için, her çağda ve her sıhhatte vatandaşın spor alanı, âleti ve imkânı sağlanacak.

HURRIYETİN KUVVETİ: Demokratik ordu

24 — Modern orduda her tek erin şuuru zaferi yarattığına göre: Bilfiil çalışanlar askere gidince, geride kalanlarına en az geçim endeksile mütenasip yardım yapılacak. Terhis edilince makul tazminat ödenecek. Hizmet ocağı sosyal ve teknik okul haline getirilecek.

HURRIYETİN SEMBOLÜ: Müdahalesiz vicdan

25 — Her yurttaş, yer, içerken olduğu gibi, dinî ve manevî ihtiyaçlarını giderirken devlet veya şahıs karışmasına uğramıyacak.

HURRIYETİN DUNYASI: Gerçekçi dış siyaset

26 — Hiç bir soyut fikre, ölü formüle kuruntu duyuya kapılmıyacağız. Kim, ağır sanayi hamlemizi hakkiyle desteklemek üzere, en az faizle en uygun yardımı yaparsa (Yabancı sermaye maddemize bakıla) onunla dost olacağız. Cihana, O. İ. T. in (Milletlerarası İş Teşkilâtının) anatüzük girişini hatırlatacağız.

«Fukaralık nerede bulunursa bulunsun, herkesin refahı için bir tehlikedir.»

HURRIYETİN RAKAMI: Sosyal istatistik

27 — Türkiye'mizde olanları peçeleyip tedbirleri felce

uğratan en derebeğce zulümlerden biri de «RAKAMLARIN İSTİPDADI» dır. İstatistiklerimizde geçim seviyeleri, gelir dereceleri, üretim, teknik, aile ve örgüt dereceleri belirtilecek. Böylelikle hem medeniyet aşkımız özentilikten kurtarılacak, hem hükümetimiz kör yoklamaları ile bocalamama imkânını bulacak, hem de milletimiz, alınyazısını düzeltme çarelerini kavriyacak.

K I S I M : II

İKTİSADİYAT

Bugün bin vatandaşımız içinde dokuz yüz doksan altısının uykusunu kaçıran iki müzmin illetimiz var. 1 — İşsizlik korkusu, 2 — Pahalılık kâbusu.

BİRİNCİ HAD

İŞSİZLİK

GEREKÇE : İşsizlik «UMMULHABÂİS = KÖTÜLÜKLERİN ANASI» dır. Yarım milyon sanayi işçimiz var. «Bütün yurt mahkemelerine 1 yılda 1 milyona yakın iş gelmektedir.» (Ulus, 21.12.1946). İlkokula giren 1 milyon çocuğumuzun 75 bini zor mezun olur. Ona mukabil: Tütün sarfiyatı, 1938'in 12 ayında 13,5 milyon kilodan, 1942'nin yalnız 5 ayında 17,5 milyon kiloya çıkar. Rakı, aynı müddetlerde 7,4 milyon litreden 9 milyon litreye fırlar. 1938'den 1939'a kadar teşvik sanayi işletmelerinin ürünü yüzde 16, suçlar yüzde 31 artar. Bütün bu hal, işsizliğin millete dayattığı taksitli intihardır. Hapishaneyi (16 yaşındaki Necdet gibi) «Cennet» sayan işsizler ülkesindeyiz. Onun için, vatanımızın can düşmanı iş-

sizliğe karşı MUKADDES CİHAT ilân etmek boynumuza borçtur.

1 — MUKADDES CİHAT İLÂNI : Bütün memleket radyoları ve bekçileri, sabah, akşam ezanlarından sonra, şehir ve köy meydanlarında şu büyük millî hakikati her gün haykıracaklar:

«Tarlada, fabrikada, karada, denizde, havada çalışmak, masa başında, salonda, sarayda oturmaktan çok daha üstün şereflidir!»

«İnsan için, işten gayrisi yalandır!»

2 — İŞSİZE SES : En büyük şehirlerimizin en kıyı mahallelerinden, en ücra köyümüzün dağ başına kadar, her nerede bir tek yurddaş işsiz kalırsa, orada özel resmî bütün telefon, telgraf ve ulaştırma vasıtaları, derhal, bedavadan o yurddaşa açık tutulacak. Masraflar, belediyelerce ödenecek.

3 — İŞSİZE İMDAT : İşsizliğe karşı mücadele için, köylere kadar otomatik işliyen bağımsız halk teşekkülleri kurulacak. Yangın çıktığı vakit, bütün taşıtlar nasıl etfaiyeye yol veriyorsa, tıpkı öyle, bir işsizin haberi geldi mi, tekmil devlet cihazı ile halk, belediye teşekkülleri, işsiz vatandaşın imdadına, yangına koşarca, yıldırım süratle koşacak. İşsizliğin görüldüğü ocağa veba girmiş, zelzele çarpmış, bomba düşmüş gibi, yardım ekipleri yarışacak.

Hükümetin birinci vazifesi : Eşkiya bastırmaktan önce, işsizde iş bulmak olacak.

4 — İŞSİZE TAZMİNAT : İşsizlik, Cemiyet halinde yaşayan hiç kimsenin tek başına kabahati olmadığı için, her işsizde iş bulamıyan ilgili teşekkül ve makamlar, en az geçime elverişli bir ücret ve tazminat ödiyecek. Bu hususta ih-

mali görülenler, başta Cumhurbaşkanı ve Bakanlar gelmek, bütün devlet erkânı da dahil olmak üzere, zencirleme kendi ceplerinden işsizlik tazminatını ödemiye senbolik mahiyette olsun katılacaklar.

5 — İŞSİZ İŞ : Memleketimizden her yıl ihraç edilen 65 milyon kilo üzüm, 30-40 milyon kilo incir, 40-50 milyon kilo tütün, hattâ maden ve emsali gibi bir çok ilk ve ham maddeler, dış pazarlara gitmezden (önce) kendi işçilerimizce azami derecede elden geçirilip işlenecek, standardize edilecek. Bu suretle, hem kalitesi artacak mallarımıza daha çok müşteri bulunacak, hem hayat pahaımızı arttırmakta hayli rol oynayan döviz açığımız kapanacak, hem de kendi işsizlerimiz eli bögünde beklerken, başkalarına iş vermek durumundan kurtulunacak.

İKİNCİ HAD

PAHALILIK

GEREKÇE : Hayatın pahalılaşması, fiyat rakamının şu veya bu olması değil, vatandaş geliri ile alım kabiliyetinin alçak ve iratçılık ile devlet masraflarının yüksek olmasıdır. Onun için:

1 — GELİR POLİTİKASI : Memleketin her bölgesi için özel GEÇİM ENDEKSLERİ çizilecek, Endeksleri, yalnız bakanlık veya ticaret odaları değil. İşçi, memur, esnaf, aydın ve köylü teşekkülleri de hazırlıyacak. Her vatandaşın ENAZ GELİRİ o geçim endekslerine göre uygulanacak.

2 — FİYAT POLİTİKASI : Vatandaş ihtiyaçlarından hangi kısmının, vatandaşın en az gelirinden ne kadarı ile karşılanacağı, barometrenin ibresi gibi, gözönünde tutulacak. Meselâ: Kira, ısıtma, aydınlatma, su radyo masraflarını içine

alan BARINMA giderleri, vatandaş gelirinin en çok 10'da birini; yiyecek içecek masrafları en çok 5'te birini; devlet masrafları ve vergiler en çok 10'da birini geçmeyecek. Bugünkü hesaba göre; geçim endeksine kadar olan gelirlerde vergilerimiz yarı yarıya, kiralığımız beşte birinden onda birine kadar indirilecek.

3 — İRAT POLİTİKASI: Kiralar iki cins akara (yani, kira getiren mülklere) göre ayarlanacak.

a) İhtiyaç akarı: İşçi, memur ve esnafın aile tasarrufu ile kurdukları yapılarıdır. Bunlarda bütün kiralar, geçim endeksine ulaşmıya kadar, serbest bırakılacak.

b) İrat akarı: Geçim endeksinden yukarı gelir sağlayan kira yerleridir. Bu akarın kira hadlerini ev kadınları mümes-sillerile tüketici teşekkülleri takdir edeceklerdir. İhtilâf çıkarsa, jürili mahkeme karar verecektir. Yıllık kira, hakiki bina maliyetinin 20'de birinden yukarı çıkarılmıyacaktır.

4 — DEVLET POLİTİKASI: a) Vasıtalı vergiler. Türkiye'de 13 senede bütçenin yarısından üçte ikisine çıktığından, ilk hedef olarak bu nisbet tersine çevrilecek.

b) Vasitasız vergiler: Geçim endeksi derecesine kadar olan gelirlerden alınmıyacak. Ondan yukarısında ilerleyici vergi (bugünkü rayiçe: 400 liradan yüzde 5, 600 liradan yüzde 15, 1000 liradan yüzde 35, 10.000 liradan yüzde 75 ve ilâh) alınacak.

c) Bütçe: de her tek milyon masraf fiatları iki milyon yükselttiğine göre, bütçeyi ilk merhalede beşte bir azaltarak, «emsal üssü» yoluyla fiatların en az üçte bir düşmesi sağlanacak.

d) Enflasyon: On yılda onbeş misli kâğıt para arttıran usul kaldırılacak.

e) Devlet mamulleri: İş verenlere maliyetinden ucuz, halka pahalı satılmıyacak.

5 — HALK POLİTİKASI: a) Halk teşkilâtı: İşçi, köylü, memur, esnaf, aydın bütün meslek zümrelerimiz, «merih yıldızından uzman getirtmeği beklemeden, kendi teşebbüs ve kontrollerile TUKETİM KOOPERATİFLERİ halinde teşkilâtlandırılacak.

b) Fiat mürakabesi Kontrolü: İşçi, Memur ve tüccarlardan alınıp, anılan halk ve kadın mümessilleri ve teşekküllerine verilecek.

c) Mesken işi: Birzaman büyük şehirlerimizde yangına karşı zengin fakir herkesin katıldığı gönüllü teşekküller nasıl vardıysa, tıpkı öyle, evsizlere imece yoluyla, inşaat seferberliği bir nevi gönüllü millî spor derecesine çıkarılacak. Maliyeti çok, ömrü az, gayri sıhhi izbecikler yerine, sokakları şakülileştiren (dikeyleştiren) ucuz, konforlu blok inşaat halk teşekkülleri Belediyeler ve devletçe desteklenecek.

d) Büyük vurgunla mücadele: Esnafçık 10 kuruşluk malı 15'e satınca memurcuk 100 kuruşu zimmetine geçirince nasıl mahkemeye düşüyorsa, tıpkı öyle, 7 üzüm tüccarının kayırarak, bir kalemde yarımşar milyon kazanması, 1 milyon vatandaşın fındığına yarı fiyat verilip, iki misli kâr edilmesi, bir bankerin 3 günde şaya ile 300 bin lira vurması, 13 milyon köylünün buğdayından 3 ecnebi, 3 yerli firmanın 31 milyon ele geçirmesi gibi haksızlıklar da normal ticaret icabı sayılmıyarak adalete teslim edilecek.

BİRİNCİ NETİCE

SANAYİLEŞME

GEREKÇE:

İşsizliği bir numaralı düşman ilân etmek, hayat pahalılığını karantinaya almak, ortadan kaldırmaya yetmez. Her iki âfetin kökü: Sanayileşme tempomuzun yavaşlığında gizlenir.

Müzmin üretim kısıtlığı: İşsizliği, işsizlik: Çalışanların kazanç düşüklüğünü peşinden sürükler. O zaman, işsizlikle pahalılık birbirini doğuran mel'un çenber (fâsit daire) halinde vatan-
daşların boyunlarına asılmış lânet halkası olur. Nitekim:

1 — HAYAT PAHASINDAN EN AZ MUTEESSİR OLANLAR (ETKİLENERLER) SANAYİ MEMLEKETLERİDİR: İkinci Cihan Harbinde (1939 ilâ 1942) hayat pahası yüzde hesabı ile harbe giren İngiltere'de 17, Almanya'da 8 iken, Türkiye'de 500'ü buldu. Macaristan'da 44, Bulgaristan'da 54 idi. Harbe girmemiş vatanımızın, harp görmüş küçük komşularından 8-10 misli, büyük batılılardan 30-60 misli fazla pahalılığa boğulması, dizginsiz bezirgân ve tefeci ilişkileri gibi iktisadî (ekonomik) ve sosyal bir çok sebepler başında, bilhassa üretimimizin modernleşmemiş olmasından ileri gelir.

2 — İŞSİZLİĞE ÇARE İŞ HACMİNİ GERÇEKTEN GENİŞLETMEKTEDİR. Bizde yapıldığı gibi, işsizlik tehdidi altında bir kısım çalışanları günde 13 saat yıpratırken, öteki kısmını yarım gündelikle kısmî işsizliğe mahkûm etmek, işsize iş bulmak sayılamaz. Bir yumurtayı on kişiye taşıtmamak veya işçiyi takati üstünde yorgunlukla ezmemek için, tek çare, memlekette iş hacmini sahiden genişletecek daima artan hızlı sanayileşmedir.

Batının 400 yılda aştuğı basamakları biz bir kaç 4 yılda atlamaya mecburuz. Bu mecburiyetlere inanarak, her sosyal sınıf, zümre ve tabakanın en vatansever, en namuslu, en canlı ve en ileri unsurlarını feragatla içine alan genel bir millî seferberlik açmaya mecburuz. Birinci Cihan Harbinden sonra İSTİKLÂLİMİZİ (Bağımsızlığımızı) kurtarmak için nasıl demir çarık, demir asâ, BATILILARA KARŞI Birinci Kuvveyimilliyeye hareketimizi başardıysak, aynı imanla bugün de geleceğimizi kurtarmak için, BATILILAR DERECECİNE yücelmeyi hedef

tutan iktisadî bir mukaddes harbe, ikinci SINAİ KUVVAYI-MİLLİYE hareketine mecburuz.

Türkiye'nin sanayileşmesine hiç bir parti muhalif değil. Fakat, bütün kurulu partilerden ayrıldığımız iki ana prensip var:

1 — TEMEL FARKI: Başka partiler, yabancı uzmanlara uyup, küçük sanayile çöplenenimizi, makineleri dışardan getirmemizi yeter buluyorlar. Vatan Partisi ağır BUYUK SANAYİİ, modernleşmemizin temeli ve mihveri sayar.

2 — USUL FARKI: Başka partiler, yukarıdan, kırtasiyeci bezirgân durgunluğuna yaslanarak, kaplumbağa yavaşlığı ile gidişimizi yeter buluyorlar. Vatan Partisi, bir kaç yılda çağ değiştiren Kuvvayimilliyeci geleneğimize lâyık bir hamle ile, çalışan halkımızın feragatlı dinamizmini hareketimize motor yapmak istiyor. Halkı, iktidara kadar üzerine binilip, iktidara gelince geri çevrilen bir araba değil, iktisadî (ekonomik) ve sosyal hayatımızın özü sayıyor.

Ziraatimizi dahi ilerletmek için, vatanımızda AĞIR SANAYİ evvelâ zarurîdir. Çünkü: Makine yapan memleket, yapamıyanı haraca bağliyabilir. Saniyen, bizde ağır sanayi mümkündür de. 1950 yılında sanayi üretimimiz, ihtiyaçlarımızın 3'te ikisini, çelik, makine ve kimya istihsalı, ihtiyacımızın 3'te birini karşılıyordu. Ne çareki, sanayi faaliyetimiz 1938 yılı yüzde 15,6 iken, 1952 yılı 12,9'a düştü. Bu nispet sömürge Tayland'da 14.8 Filipin'de 18.5, Yunanistan'da 23.9 iken, bizde gerisin geri gidiş, C.H.P. nin DEVLET SERMAYEDARLIĞI gibi, D.P. LIBERALİZM'inin de, derdimize deva bulamadığını gösterir.

ELVERİŞLİ SERMAYE

1 — ÖZEL SERMAYE: Vergi kaçakçılığı uğruna, istihsalimizi tahta perdeciklerle bölük pörçük eden, verem yu-

vası işletmeleri cemiyet bünyelerimizde çıban gibi açan BES-
LEME SANAYİ himaye değil, tasfiye edilecek. Vatanımıza en
modern sanayi getirecek özel girişimler teşvik görecek.

2 — YABANCI SERMAYE : Siyasî müdahale ve iktisa-
dî imtiyaz istemiyecek. Ağır sanayiimize tekniğin son sözünü
getirecek. Geldiği ülkedekinden düşük ücret ve çalışma şart-
ları öne sürmeyecek. Medenî milletlerdeki rayıçten üstün faiz
ve kâr almıyacak. 10 yıl sonunda, amortismanını bitirip işlet-
meyi Türk milletine devredecek.

ŞUURLU TİCARET

3 — DIŞ TİCARET : Yalnız malımızı alanın değil,
malımızı değer ile alanın malı, milletler arası eksiltme
yoluyla alınacak. Ömrü altı ayı geçmeyen ve vurgunculüğün
balık avladığı bulanık su haline gelmiş dış ticaret rejimlerle,
zaten bozuk ticarî dengemiz mahvedilmeyecek. İthalât ihtiyaç-
larımız, açıkça belli sanayileşme plânımıza göre istikrarlı mer-
tebeler zencirine konarak TAHSİSAT keyfî idaresi imkânsız-
laştırılacak. Lükse haraç ödenmeyecek. Ecnebî fatura hilele-
ri, dış ticaret ateşelerimizle sıkı kontrol edilecek. Hilenin
önüne geçilemeyen branşlar, millileştirilecek. Dış ödemeler
dünyanın en pahalı değil, en ucuz döviz ile yapılarak en az 50
milyon tasarruf yapılacak. Döviz kaçakçılığını besleyen acen-
telikler millileştirilerek, en az 100 milyonluk ödeme açığımız
kapatılacak. Demir, çelik ve makine ithalâtı milletler arası
eksiltme yoluyla millileştirilerek, en az 100 milyonluk ithalât-
çı ve toptancı kârı ağır sanayiimize tahsis olunacak. Devlet
tekelindeki ürünlerin ihracatı, üretmen sendika ve teşekkül-
lerinin kontrolü altında devlet eliyle yapılarak, hem bitmez
dedikodular durdurulacak, hem her yıl en az 100 milyonluk

ihracatçı kârı gene sanayiimize yatırılacak. Böylece, yalnız dış ticaret kanaliyle 3 - 4 yüz milyon millî tutumlüğumuz millet kalkınmasına yarayacak.

4 — İÇ TİCARET : Millî sermayemizi çarçur eden başı bozukca israflar önlenecek. Her yıl, yüz milyonlarca liramızı üretim dışı bırakan reklâm masrafları yerine, en iktisatlı tanıtma ve satma cihazı olan kooperatifler kurulacak. Küçük tasarruflar, büyük üretime teşvik edilecek. İratçılığı ve müflis bezirganlığı himaye eden gelenekleri giderecek usul ve kanunlar konulacak. Her köşede bir sarraf gibi emlak ve arazi hava oyunu ile ikramiye kumarını kışkırtan değer yaratmaz tenbel iratçılığı ağır vergilere tabi tutulacak. DEVLET BANKALARI: Bir taraftan millî sanayileşme plânımızı destekleyen, diğer taraftan küçük şehir ve köy üretmenlerini üretim kooperatiflerine cezbeden iptidaî madde ve apre istasyonlarıyla verimlendirecek. ÖZEL BANKALAR'dan her biri mevduatlarını, kendi seçecekleri üretim dallarında para sahipleri için de daha istikrarlı bir verim sağlayacak olan üretim seferberliğimize destek yapacaklar.

UCUZ DEVLET

5 — UCUZ İDARE : Devlet, Belediye, Özel idare ve her türlü mahallî bütçelerle, her türlü Devlet ve yarı resmî iktisat teşekküllerinde fuzulî, kırtasiyeci lükse, mirasyedice israflara son verilecek. D.P. iktidara gelirken 1,5 milyar bütçede 300 milyon lira (yani beşte bir) tasarruf imkânı bulunduğu göre, masraflar en az dörtte bir kısılacak, 10 yılda 8 misli artarak fiyatları 25 misli pahalandırmış bulunan müs-rif bütçe usulü kaldırılacak.

6 — VERİMLİ MEMUR : Millî mücadeleyi zafere götü-

ren hükümet kadroları bütçemizin % 3 ilâ 5'ini tuttuğuna göre, bu ilk Kuvvayimilliyeci uygun devlet geleneğimiz ideal sayılacak. Para enflasyonu ile at başı giden MEMUR ENFLASYONU durdurulacak. Fiili üretimde daha yüksek hayat standardı sağlanacak, esasen yarısı sanayiden sun'i olarak koparılmış bulunan memurlara, gönüllü olarak katılacakları büyük sanayi cephemizde gerçek yaratma alanı açılacak. Memurların hem vücutları MASABENTLİK'in bin bir sancılı artritizm illetinden korunacak, hem ruhları yaratmanın manevî saadetiyle yücelecek.

Başta bakanlar gelmek üzere, büyük memurlara: İsveç'in tramvayda ölen Başbakanı ve karısı hem öğretmenlik, hem ev işleri görürken, kendisi de her sabah bisikletle bakanlığa giden harbiye bakanı örnek tutularak, barem yapılacak. Büyük memurlar lehine küçüklerin tırpanlanması usulleri kaldırılacak. Ferden memur maaşlarında millî gelire nazaran vukubulan alçalma önlenecek. Böylelikle, kafa, mideleri doyurulan memurlardan bazılarının sürçmeleri önlenecek. Memur terfi ve terfihinde, nicelik yerine nitelike ehemmiyet verilecek; ve işlerle test usulü esas tutularak, memur sendikaları söz sahibi edilerek, azil ve tâyinlerde şahsî ve indî tesirlere set çekilecek.

TÜSTAV

BÜYÜK SANAYİ

7 — İKTİSADİ MİLLET TEŞEKKULLERİ : Büyük sanayimizde meşgul olanların yüzde altmışını benimsemiş İktisadî Devlet teşekküllerinin idaresine bir milyondan fazla sermayeli bankalardan ziyade halk teşekkülleri katılacak. Hesapları, Sayıştay vizesinden geçecek. Teker teker işletmelerin teknik ve idarî güdümüne işçi mümessilleri katılacak.

8 — PLÂNLİ BUYUK SANAYİİ : Ucuz devlet, şuurlu ticaret kanallarından ve toprak reformundan doğacak tasarruf ve döviz fonlarına dayanarak, bir Meclis devresi olan 4 yıl için, 700 milyon liralık Birinci ağır sanayi plânı kurulacak. Şimdiki bütçemizin en az 21'de birile 50 milyonluk motor, 50 milyonluk tersane, 40 milyonluk oto-traktör, 40 milyonluk ziraat ve sanayi makineleri fabrikaları kurulacak. İkinci 4 yılda sanayie elverişli atom pilleri, kimya işletmeleri, elektrik santralleri kurulacak. Milletler arası eksiltme yolu ile, hiç bir batıl itikatla (bönyargı) kösteklenmeksizin, sermaye gelmediği zaman patent ve ihtisas parayla satın alınacak.

İKİNCİ NETİCE

İŞÇİ MESELESİ

GEREKÇE : Üretimimizin modernleşmesi, yalnız makine ve usullerimizi ele almakla gerçekleşemez. İyi âletsiz ve usulsüz insan çalıştırmak nasıl geriliği ebedileştirirse tıpkı öyle, insanı bilinçsiz makine gibi kullanmaya kalkışmakta, en değerli millî zenginliğimizin, yani iş gücümüzün evvelâ vermini alçaltır; sonra da asıl korkulan tehlikeyi: Makine düşmanlığını getirir. Netekim, yıllardanberi ziraatte ve sanayide makineleşmeyi ilerletemeyişimizin baş sebebi: Şehirde, köyde mutlak sömürüyü, az ücretle çok çalıştırmayı kaldıramamış bulunmamızdır. Batıda, işçilerin mutlak sömürüye karşı direnmeleri başladıktan sonradır ki, işverenler kârlarını daha mükemmel makinelerle üretim yapmaktan başka yolda bulamayacaklarını anlamışlar, ve o işçi zoru ile, bugünkü şahika makine medeniyeti yükselbilmiştir. Onun için, Hükümetimizin de dahil bulunduğu OİT'nin Birleşik Milletler Sosyal ve

Ekonomik şurasına verdiği raporda bile şöyle denir: Çalışan sınıfların hayat şartlarının düzeltilmesi «İktisadî kalkınmanın birinci hedefidir». «İş şartları ve sosyal şartlar düzelmedikçe, yeni malzemeler verilmesi ve en iyi üretim usullerinin kullanılması beklenen bütün neticeleri hasıl etmiyecektir».

«Bir çok kimseler için adaletsizliği, yoksulluğu ve mahrumiyeti kapsayan iş şartları, öyle bir hoşnutsuzluk yaratır ki, bu hal barışı, Cihan ahengini tehlikeye sokabilir.»

1 — SIYASET: Nüfus artışıımızın 20 misli çabuklukla artan, en uyanık ve en teşkilât kabiliyetli sosyal zümremiz, İŞÇİ SINIFIMIZ, siyasetimize kuyruk değil, baş olacak... Siyaseti, günlük ekmeği kadar ciddiyetle benimseyen işçi evlâtlarına, Türk milleti, bütün demokratik haklarıyla beraber, memleket hayrına iktisadî hayatımızı da aşağıdan ve bütün halkımız gibi kontrol etme hürriyetini de vererek, millî sanayiimizin, Batılı ülkeler derecesinde verimli ve yüksek olmasını sağlayacak.

2 — SENDİKA: Çalışma Bakanlığının emrinde bir kibar memurlar şubesi sayılmıyacak, işçi sınıfımızın kültür ve bilincini yücelten bir HAYAT OKULU, millî mücadele teşkilâtı olacak, işçi sigortaları başta olmak üzere, iş ve işçi hayatımızı ilgilendiren bütün tesisleri kontrol edecek. Ücret kesintileri, tazminatlar, müddet uzatmaları ve işten çıkarmalar, sendikaların rızası dışında yapılmıyacak.

3 — MUMESSİL BİRLİKLERİ: Sendikasız işçiler de, seçtikleri temsilciler vasıtası ile, gerek kendi menfaatlerini, gerekse millî istihsalimizin iktisadî menfaatlerini güden mümessiller birlikleri kuracaklar.

4 — ESNAF OLMİYAN İŞÇİLER: Esnaf dernekleri kanununun 8. maddesile eski sistem teşekküllere ısmarlanan ve

işçi nüfusumuzun üçte ikisini tutan hakikî işçi vatandaşlarımız, bağımsız ve hür işçi sendikaları kuracaklar.

5 — DANIŞMA : Ekonomik ve sosyal kanun tasarıları. Ticaret ve Sanayi Odalarından geçtikleri gibi, işçi teşekküllerinden de geçecek.

6 — İŞ KANUNU : Yalnız «Teşviki Sanayi» müesseselerine inhisar etmeyecek. Özel, resmî küçük, büyük bütün sanayi işletmeleri gibi, ziraatin, ticaretin, kredinin her koluna da yaygınlaştırılacak.

7 — BÜYÜK İŞÇİLER KONGRESİ : Her yıl toplanacak. Bu kongreye sendikalar gibi, işçi mümessillikleri birlikleri ve siyasi partiler de katılacak. Orada, iş hayatımızı ilgilendiren bütün mevzuat ve meselelere dair teklif ve dilekler hazırlanacak.

8 — TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ : Batı Avrupanın sömürgelerinde bile 1939 danberi uygulanan toplu ve yazılı iş sözleşmeleri, sendikalar elile, ve az işçili yahut sendikasız yerlerde, mümessil birlikleri, yoksa en yakın sendika deialeti ile yapılacak.

9 — MİLLETLER ARASI MEVZUAT : Türkiye'nin de imzaladığı O.I.T. (Milletlerarası İş Teşkilâtı) nin 1914 tenberi işsizlik, sağlık, ençok müddet, enaz ücret, kadın, çocuk, sigorta ve ilh. hakkındaki kararları ciddiye alacak.

10 — İŞ MUFETTİŞLERİ : Münhasıran hekimler arasından, işçi mümessilleri birlikleri ve Sendikalar tarafından aday gösterilip, bağımsız hâkimler heyeti kararı ile seçilecekler ve azledilecekler. Tek işçi vatandaş dahi, mufettişiye dâvâ açabilecek.

11 — MUDDET : Çabuk yıpranma, damar sertliği, tansiyon, kalb krizlerine karşı tavsiye edilen 5 günlük hafta

genel hale getirilecek. («Tanrının haftası yetmiyor artık» Alman İdari Servisleri Başhekimi Fulde). Birinci Cihan Harbinde bile yazın 12, kışın 9 saat süren çalışma müddetinin, İş Kanunu ile 13 saat'e çıkarılma imkânı kapatılarak, haftada ençok 40 saat iş uygulanacak. Yılda en az bir ay ücretli tatil verilecek.

12 — UCRET: Birinci Cihan Harbine kıyasla bugün 25 lira olması gereken gündelikler, hayat pahasına göre, ortalama iki misline çıkarılacak. Üretimimizin verimi yüzde 12 artarken, ücretler yüzde 11 azaltılmayıp, çoğaltılacak. Şahıs emeğinin ve millî verimliliğin zararına olan prim usulü kaldırılacak. Ücretler, her hafta başı muntazam ödenecek. Genel tatil günleri tam ücretli olacak. O günler çalışana çift gündelik verilecek. Kadın, çocuk, din, ırk, hürlük, mahpusluk farklarına bakmaksızın: AYNI İŞİ görene AYNI UCRET verilecek.

13 — GREV: İşverenin kısmî veya tam gizli lokavtlarına hiç bir kanunla mâni olunamadığı B. Millet Meclisinde dahi belirtildiğine göre, işçilerimizin alinyazıları arz ve talep kanununa bağlı kaldıkça, grev, hem işçilerimizin biricik meşru nefis müddafaası olacak, hem de işletmelerimizi mutlak sömürü yerine makine kullanmaya sevk ederek, millî ilerleme ve refahımızın canlı zenbereği haline girecek. Bu kadar mühim bir hak hiç bir bahane ile geciktirilmeyecek.

14 — SAĞLIK ŞARTLARI: İş, yalnız yaşama çaresi bir angarya olmaktan çıkıp, yaşamanın en mânâlı şartı ve ferdin yaratma saadeti haline getirilecek. İşçilerimizin yalnız «Mikrop yatağı» işyerleri değil, «Medeniyet tarihini yalancı çıkarıcı» barınma yerleri de, iş müfettişi hekimler tarafından gözetilip iyileştirilecek. GECE işinin başlama ve bitmesi yazın 18'den 8'e; kışın 17'den 9'a kadar sayılacak, ve gece zammı yüzde 50'den az olmayacak.

15 — ANALIK : Daha 1915 yılı sayıları bir kaç yüzü geçmiyor iken, on yılda erkek işçilerin dörtte birini aşan kadın işçilerimize hor bakışlar, vatan hiyaneti sayılacak. Doğumdan iki ay evvel ve sonrası için ücretli izin verilecek. Sütannelik ve sun'i emzirme işlerine belediye kontrolü ve yardımı sağlanacak. Bütün işyerlerinde, biri yetişemezse bir kaç işletme birleşerek, bir tek anne için dahi kreş ve çocuk yuvası kurulacak.

16 — ÇOCUK : Sanayi büyüdükçe, okul yerine işe giden çocuklar, esnaf çırağı durumundan kurtarılacak. Çalıştıkları yerde yetiştirilmeleri için, çocuklar yarım günleri normal ücretle fabrika veya en yakın sanayi bölgesi okulunda öğretim görecekler.

17 — İŞSİZLİK SİGORTASI : İşçi, işsiz kaldıktan sonra, dünyanın en güzel sigortalarının dahi tatbiki ve faydası bulunamayacağına göre, birinci derece mühim olan asıl işsizliğe karşı sigortalanma, işveren hesabına ve milli ölçüde kurulacak.

18 — KISMİ İŞSİZLİK : Velev tamir, temizleme bahanelerile de olsa, angarya hizmetler, sendikaların rızası dışında ücret kesintileri yaptırmak gibi, kısmî işsizlik yaratmakta suç sayılacak.

TÜSTAV ÜÇÜNCÜ NETİCE KÖYLÜ MESELESİ

GEREKÇE : Dünyamızın beşte dördünü tutan geri ziraat bölgelerinin ortalama ziraat işçisi verimi, ileri memleket ziraat işçisinin altıda biri kadardır. Amerika'da 1 ziraat işçisi, ziraat dışında çalışan «13-14 kişiyi besier.» Türkiye'nin ziraatte çalışan 6 kişisi ziraat dışında çalışan ancak 1 kişiyi besleyebilir. Yani, ziraatimizin verimi, Amerika'dakinin 72 ilâ

84'te biri demektir. Bir vilâyetimiz kadarcık Belçika'da Türkiye nüfusunun yarısı yaşıyor. Adam başına 2 dönüm toprak ekilebildiği halde, Belçika ziraî gıdasının onda 8'ini kendi yetiştiriyor, hattâ bir kısım da tarım ürünü ihraç ediyor. Biz, en az 25 misli toprağımızda, hâlâ ecnebiden buğday sokarak açlıktan kurtuluyoruz. Bu rakamlar, toprak faciamızın dehşetini göstermiye yeter, sanıyoruz.

Halbuki, Amerika'da 90 yıl evvel yapılmaktan korkulmamış toprak reformu ile, bugün yalnız boş duran tarlalarımız işlense, yıllık 15 milyon ton fazla buğdayımız olur. Milli gelirimizin ziraat bölümü 2 mislinden fazla çoğalır. Fazla ürünün yarısı ihraç edilse, bugünkü bütün ihracatımızdan fazla vatanımıza altın getirir. O dövizle dünyanın muazzam fabrikalarını kurarız. İç pazarımızın milyariarca artan talebi, kurulan yeni sanayiimize geniş müşteri olur.

Onun için, modernleşmemizin temeli olacak Büyük Sanayiimizin tutunması için birinci şart İŞÇİ MESELESİ ise, ikinci şart: KÖYLU MESELESİ'dir.

KÖYE DEMOKRASİ

1 — KÖY HEYETLERİ: Hükûmet veya mütegalibe nüfuzu karışmadan, tam hür seçimlerle kurulacak. Seçilen Muhtar ve heyetten herbiri, Cemiyetler Kanunu 18. maddesi hükümüne göre seçmenler tarafından her zaman değiştirilebilecek. Bugün kaymakam emrile yapıldığı gibi, halkın seçtikleri yukarıdan azledilemeyecek. Karakol telefon ve telâkkileri, köy heyetlerinin de ulaştırma vasıtası olacak.

2 — JANDARMA VE MEMUR'larm, devlet nüfuzunu şahsi maksatlarda kullanmaları ve «misafirlik» angaryaları şiddetle yasak edilecek. Köylünün karakol veya memurdan şikâyeti tekrar karakola veya memura havale edilmeyecek.

3 — HER MEBUS: 100 köyün sırdaşı olacak. O köyler

halkıyla mektuplaşır, sık sık buluşacak. Şikâyetleri yerinde inceleyip sonuçlandırmıya çalışacak, Mebusundan memnun olmıyan köy, beğendiği mebusu sırdaşlığa kabul edecek.

4 — KÖY GEÇİM ENDEKSİ'nden aşağı seviyeli fakir köylü ailelerinden vergi alınmayacak.

5 — BİNDİRİLMİŞ MAHKEMELER: Hayvan sırtından helikoptere kadar her vasıttan faydalanarak, şikâyetlere ve dâvalara yerinde çabuk usulle bakacak. Yalnız suç ve cinayetleri takiple kalmıyacak, toprak meselelerini, borç hadlerini, toprak ve su kiralalarını kontrol edecek ve tefecileri, faizcileri koğuşturacaklar.

6 — KANUNLAR: Köy hayatını ilgilendiren mevzuat tasarıları, ziraat odalarından geçtikleri gibi, aynı haklarla köylü teşekküllerinden, sendikalarından ve kooperatiflerinden de geçecek. REFERANDUM usulü şehirler gibi, köyler için de canlı ve işler hale getirilecek.

7 — BİNDİRİLMİŞ SIHHAT SAĞLIK EKİPLERİ: Ecza-haneyi, ameliyathaneyi ve hekimi, hasta bakıcıyı köylünün ayağına götürülecek. Köy kanununun sağlık maddeleri hekim sendikaları ve odalarınca, köyün ev, su v.s. imar işleri mimar, mühendis ve ziraatçı teşekkülleri tarafından hazırlanıp, daima gözönünde uygulanacak.

8 — BİNDİRİLMİŞ KÜLTÜR EKİPLERİ: Beşte biri okuma, yazma bilmiyen köylünün ayağına bütün memleket için sistemli bir plân dahilinde sinema, tiyatro, kütüphane mevsim okulu v.s. götürülecek. Böylece, hem işsizlikten kırılan aydınlara yararlı iş, ülkü, ve ekmek bulunacak, hem köylümüzün başta üretim bilgisi gelmek üzere, özgürlük terbiyesi, hayat aşkı ve siyaset bilinci geliştirilecek.

9 — KÜLTÜR ERLERİ: Okulların tatil aylarında, 500' den yukarı nüfuslu 8000 köyümüze kura ile birer üniversiteli, 500 ilâ 150 nüfuslu 16.000 bin köyümüze birer liseli gö-

nüllü olarak, belli programlarla yazlığa gönderilecek. Kültür erlerinin geçimleri, asker nafakası ayarında devlet ve belediyelerce ödenecek. Böylelikle aydın gençliğimiz maddî manevî sağlık kazanarak, halkı tanıyacak ve memlekete bağlanacak. Eski medreseliler kadarcık olsun, köye boğaz tokluğuna bilgi, teknik, heyecan ve sevgi götürüp köyün dâvalarını getirecek.

10 — SERBESTLİK: Köylüyü, köy sınırları içinde hapseden kast ruhlu kültür ve idare sistemleri kaldırılacak. Herkes gibi köylü de vatanın dilediği köşesine gidip, istediği işe katılabilme imkânları bulacak. Belediyeler, sendikalar ve diğer halk teşekkülleri köyden şehire akın edenleri derli toplu bir plân ve hazırlıklarla karşılayacak.

TEŞKİLÂT ve EKONOMİ POLİTİKASI

11 — ZİRAAT İŞÇİLERİ SENDİKALARI: Sayıları yüz binleri aşan yanaşma, götürücü, aylıkçı rençberler ve ziraat işçileri iş mevzuatına göre özel sendikalarda toplanacaklar. Çalışma şartları, müddetleri, mahallî geçim endekslerine uygun en az geçim endeksleri belirtilecek. O.I.T.'nin «Sosyal Adalet için» eseri der ki «Cihan barışı için sanayi işçilerinin sosyal ilerlemesi kadar, toprak işçilerinin sosyal ilerlemelerinin de esaslı bulunduğunu, yirminci asrımızda görmiyen kimdir?»

12 — TOPRAKSIZ KÖYLU TEŞEKKÜLLERİ: Toprak reformunda anarşiye ve kırtasiyeciliğe yol açılmaması için temel teşkilât olacak.

13 — ZİRAAT KOOPERATİFLERİ: Köylünün kendisi tarafından kurulup kendisi tarafından kontrol edilecek. Ortak yüzü geçince, bin güçlük çıkarılmıyacak. Bilâkis, 13 milyonda 50 bin imtiyazlı kişiye münhasır, bir nevî şirket yavrusu

olmayacak, milyonlarca üretmeni dağınlıktan kurtaracak. Şehirle köy arasındaki uçurumu, Felemenkte olduğu gibi, doldurmayaya çalışacak. Kooperatifler, hükümet veya tüccar emrindeki birliklerin kontrolundan kurtarılacak. Büyük sanayi rekabeti karşısında el ve ev sanayiini kaybeden köylüye, büyük çiftliklere kıyasla daima daha pahalıya mal olan malzeme ve eşyaları ucuza mal edecek. Ortaklarına piyasadan pahalı mal satmayacak. Satarken birbirleriyle rekabete düşerek, bereket yıllarını bile felâket yılına çeviren küçük ekincilerin mallarını değerle satacak. Ortaklarının malını ölü fiyatına almıya kalkışmayacak. Küçük ekiciyi de modern üretime ve ilme kapalı kalmaktan kurtaracak.

MİLLİ BİRLİKLER : Bütün zirai meslek birlikleri sendikalar, federasyonlar şeklinde, memleket ölçüsünde federasyonlar, konfederasyonlar kuracaklar.

14 — **KREDİ :** Bizim güzel geleneğimize göre, tefecilik, faizcilik sosyal haram ve suç olarak en sıkı kovuşturmayaya uğrıtılacak. Bugünkü yüzde 8,5 banka faizi, köy işletmesi kooperatifleştikçe en az haddine indirilecek, büyük çiftlikler için arttırılacak, küçük ekinciye eksiltilecek. Böylelikle, devlete olan borcun 12 misli, banka borcunun 6 misli olan faizci borçlarıyla, köylünün sömürülmesi önlenecek. Üretim kooperatifleri kanalıyla verilen ödünçlerin taksitleri, ürün alınca tahsil olunacak. Kredi, takati büyük olan çiftçilerden ziyade, takatsiz köylüye sağlanacak. İpotek ve teminat yerine, kooperatif ve köy teşekküllerinin kefaleti ve sorumluluğu geçecek.

15 — **FIYAT POLİTİKASI :** 10 yılda, giyim eşyası 9 misli pahalıırken, hububat fiyatlarının 4 misli olması gibi, tarım ürünleri aleyhine, sanayi ürünlerinin fiyat artışı durdurulacak. Köy ürünlerinin hakiki köylü kooperatifleri eliyle ihracatı kolaylaştırılacak, ofisin idare ve kontrolü köylü teşek-

küllerine bırakılacak. Ofis, kurtlu malları, valilerin bile red-decekleri kadar pahalıya satan bir kapalı kutu olmaktan çıkarılacak.

Köylümüzün yarısı topraksızlıktan buğday satın almak zorunda kaldıkça, derebeyi artığı mütegalibe ile bezirgânların vurgunlarına yol açan mübalâğalı himayeciliğe de kalkılmıyacak. Ancak, modern üretimi küçük ekincilere kadar götürmekle zahirenin maliyet fiyatları indirilecek.

KÖYLÜYE TOPRAK

16 — TUTUM : Küçük ekincilerimiz esasen cılız olan sermayelerini, toprak satın almada harcarsalrsa, sonraki her teşebbüsleri parasızlıktan felce uğrıyacağı için, Amerika'nın 1862 «*Homestead Kanunu*» usullerine göre, topraksız ve yarı göçebe nüfusumuz, orta halli üretmenler durumuna getirilecektir.

17 — MUDDET : 25 yıldır, faiz raici düştükçe pahalaşan topraklar, ziraat makineleştikçe büsbütün ateş pahasına çıkacağından, toprak dağıtımını vurgunculuktan kurtarmak üzere, vakit geçirmeksizin, devlet elindeki boş topraklar en geç altı ay içinde istimplâk edilecek, boş topraklar en geç *bir yıl* içinde dağıtılacak.

18 — ŞEKİL : 1915 tenberi çıkmış kanunlar memur elile bir türlü neticelendirilemediğine ve B.M. Meclisinde bu işi memurların 500 yıldan önce bitiremeyecekleri belirtildiğine göre, Tarım Bakanlığının 8 milyon saydığı topraksız köylülerimizin doğrudan doğruya seçecekleri TOPRAKSIZ KÖYLÜ TEŞEKKULLERİ kurulacak ve bu teşekküller BİNDİRİLMİŞ MAHKEMELER'in nezaretleri altında, yukarıki süreler içinde toprak dağıtımını gerçekleştirecekler.

19 — BOŞ DEVLET TOPRAKLARI : Devlet elindeki en az 14 milyon dönüm boş arazi, derhal, 125695 rençber ai-

lesinden beherine, verimlilik derecesi gözönünde tutularak 50 ilâ 70'er dönüm ve pek az topraklı köylü ailelerine o nispette Bedava dağıtılacak. Böylelikle yılda, (çayır, bahçe hariç) yalnız hububat 7 milyon ton, şimdiki rayiçle 2 milyar lira fazla ürün millî gelirimize katılacak ve aynı nispette devlete gelir sağlayacak.

20 — BOŞ ÖZEL TOPRAKLAR : 4700 toprak ağası ile, 418 toprak beğinin elindeki arazi, 2,6 milyon köylü ailesi topraklarının iki buçuk misli, fazla iken, bu arazinin 19 milyonu, ne sahibine ve ne millete hayır getirmez bir halde duracağına, 1938'deki vergi veya kira bedelleriyle mütenasip fiyatlara bağlanarak, Toprak Kanununun ilk miktarlarına göre, istimplâk edilecek ve toprağı eksik yarım milyon köylü ailesinden beherine 25 ilâ 45'er dönüm dağıtılacak. Böylelikle, yılda (çayır, bağ hariç), yalnız hububat 10 milyon ton, bugünkü rayiçle 3 milyar lira fazla ürün millî zenginliğimize katılacak.

Bu topraklar, 50 yıl vadeli ve faizsiz taksitlerle ödenecek. Aile başına 50 dönümden fazla yer için 10 sene vade ile yüzde 2 faiz konulacak.

21 — GASPEDİLMİŞ YERLER : Osmanlı toprak düzeninde «mirî», «vakıf», «metruk», «mevat» sayılmış yerleri, gayri meşru oldubittilerle tasarrufuna geçirmiş olan aşiret reisi, mütegalibe gibi derebeği artıklarının durumları, bindirilmiş mahkemelerce, mahallinde incelenecek. Haksız iktisaplar, sahiplerine veya köytüzel kişiliğine geri verilecek.

22 — EK DÜZEN : Bir yüzyılda bitmiyeceği B.M. Meclisinde beliren kadastroyu beklemektense, tarla ve köy sınırları gibi cinayetler kaynağı olmuş durumu, köylü teşekkülleri bindirilmiş mahkemeler nazaretinde düzenliyecek.

Büyük arazi tekeli yüzünden hayvan yetiştiriciliği imkânlarını kaybetmiş bulunan köylülere, her köy için zarurî OI-

LAK ve BALTALIKLAR tesbit edilecek. Kır suları, mutlâk adaletle üleştirilip, gerçek ihtiyaca göre sıraya konacak.

EKİNCİLİĞE TEKNİK

23 — GEREKÇE : Büyük çiftçiliklere nazaran her ayrı küçük ekinci için modern ziraat tekniğini ve malzemesini tedarik etmek ve benimsemek çok pahalı olacağından, şimdiye kadar yurdumuzda denenmiş cihazlanma usullerimizin olumlu ve mükemmelleştirilmiş uygulanaşı bütün yurda yaygınlaştırılacak.

24 — ZİRAAT KOMBİNALARI : İşlenebilir topraklarımızın 5'te 4'ü boş kaldığına göre, İkinci Cihan Harbi kitliğimize çare olan ve kısa zamanda mevcut orta ve büyük arazi sahiplerimizin yekûnu kadar ürün yetiştirerek, harp sonu yurdumuzu buğday ihracatçısı yapan ZİRAAT KOMBİNALARI, özel bir kanunla özerkliği haiz iktisadî millet teşekkülleri halinde geliştirilecekler. İlkücü fen adamları ile, ziraat işçi sendikaları idaresinde ve devletin yalnız kanunî kontrolü altında, ziraî kalkınmamızın modern kaleleri ve örnek çiftlikleri haline getirilecekler.

25 — DEVLET TEKNİĞİNDEN FAYDALANMA : Ziraî kombinalarla Devlet çiftlikleri, komşu köylerin en fakir ekinçilerinden başlayarak, orta köylüsüne kadarki aile topraklarına sürme, ekme, gübreleme, tohum ıslâhi ve ilmî usul yardımlarında bulunacaklar. 1941 yılı 1060 traktörle yalnız kombinalar bile, ziraî çevrelere 10'da bire yakın fiilî yardımda bulunabildiklerine göre, memlekete 40.000 traktör girdikten sonra makineler yarı boş duracaklarına, köy üretimimizin tamamen yeni araçlarla verimlendirilmesi için teşkilâtlandırılacak.

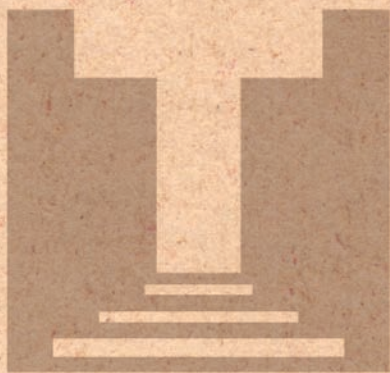
26 — ZİRAİ DONATIM KURUMU : 2.2.1943 günü «Yurt içinde 500 kadar temsilcilerin TUCCARDAN seçilmesi» ka-

rarlaşmışken 51 temsilciliğin zor kurulabilmesi, asıl ilgililerin, yâni çalışan köylünün işten uzak tutulması ile izah edileceğine göre, modern ziraat tekniğinin kolayca ve ucuzca küçük ekincilerimize kadar ulaşabilmesi için, Donatım Kurumları, bezirgân tekelinden çıkarılacak. Bilfiil üretmen ekincilerle topraksız köylü teşekküllerinin yeni bünyei heyetleri emrine verilecek. Önce 500 nüfustan yukarı 8.000 köy arasından en uygunları etrafında 100'er traktörlü modern teknik istasyonları ile işe başlanacak. Orada kazanılan kuvvetlerle, ikinci ve üçüncü merhalelere geçilecek. İstasyonlara yakın daha küçük köyler, dilerlerse, Kurum ağına katılacaklar.

27 — **TEKNİK VE İLİM TEŞKİLÂTI**: Tarım Bakanlığı fiilen ziraat işletmelerinde faal ziraat uzmanlarının geniş ağı haline sokulacak. Hayvan, sebze, orman sınaî ziraat, meyvalı bitkiler ve süs bitkileri ve her çeşit hububat için ayrı ayrı Teknik ve ilim İSTASYON'ları gerek devletçe, gerek diğer teşekküllerce kurulacak. UNIVERSİTE ve ENSTİTÜ'ler, bilhassa bitki ve hayvan ve toprak islahları için araştırmalar, tatbikat ilimleri yapacaklar. Millî gelirimize her yıl 500 milyon liralık zarar ettiren ziraate muzır hayvanlara, ziraat hastalıklarına karşı ziraatçı ve baytar müfettişler BINDİRİLMİŞ ZİRAAT EKİPLERİ halinde çalıştırılacak.

28 — **ORMAN İDARESİ**: Köylerimizin 4'te birine yakın olanları orman içinde veya civarında yaşadıklarından, orman işletme ve koruma görevlerine, bindirilmiş mahkemelelerin kontrolü altında, ormancılık uzmanları ile, bilfiil üretmen köylü teşekkülleri iştirak ettirilecek. Her yılın bir tatil günü, başta Cumhurbaşkanımız gelmek üzere, eli çapa tutan her vatandaşı 1 ağaç dikerek AĞAÇ BAYRAMI'nı kutlayacak.

30 — **TOPRAKSIZ BÖLGELERE SANAYİ**: Toprağı kıt veya tarıma elverişli olmıyan bölgelerde, sınaî ziraat ve zirai sanayi refah getiremeyecekse, millî istihsal seferberliği plânımız gereğince, sanayile geçim imkânları sağlanacak.

TÜSTAV

TÜSTAV

Fiyatı : 10 TL.